



สสค.สาร

ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๔ เดือนกันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๖


สำนักงานเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี
ISSN 1513-3591

ขอคุยด้วย

ในโอกาสที่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ เป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สลค.สาร ฉบับนี้ จึงได้รวบรวมการถวายพระราชสมัญญาแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นความรู้แก่ท่านผู้อ่านด้วย ส่วนเรื่องอื่น ๆ ในฉบับที่ควรค่าแก่การสนใจติดตามมีทั้งบทความเชิงวิชาการ **เรื่อง การบูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ** และความรู้ทั่วไป ผู้อ่านสามารถติดตามได้ในเล่ม

ผลสำรวจความคิดเห็นผู้อ่าน สลค.สาร

กองบรรณาธิการ สลค.สาร ได้ท้อดแบบสอบถามความคิดเห็นผู้อ่าน สลค.สาร โดยให้ส่งแบบสอบถามไปพร้อมกับ สลค.สาร ๒ ฉบับ (ฉบับเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม ๒๕๕๖ และฉบับเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖) โดยสรุปความคิดเห็นของผู้อ่าน สลค.สาร เกี่ยวกับเนื้อหาภายในเล่ม ในประเด็นประโยชน์ที่ได้รับผู้อ่านแบบสอบถามส่วนใหญ่ **ร้อยละ ๕๑.๑๖ เห็นว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน สลค.สาร อยู่ในระดับดี** ส่วนประเด็นความน่าสนใจของเนื้อหา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ **ร้อยละ ๕๑.๑๖ เห็นว่า ความน่าสนใจของเนื้อหาใน สลค.สาร อยู่ในระดับดีมาก**

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอให้เพิ่มเติมเนื้อหาใน สลค.สาร เช่น

- ควรมีเรื่องที่มีลักษณะเป็นเรื่องทั่วไปมากขึ้น เช่น เรื่องสุขภาพ เกร็ดความรู้ต่าง ๆ
- ควรมีเนื้อหาที่เป็นระเบียบ กฎหมาย ตัวอย่างข้อสรุป ข้อวินิจฉัยของกฤษฎีกา/ศาลปกครองเกี่ยวกับระเบียบ

กฎหมายของทางราชการที่มีผลกระทบต่อหน่วยงาน

- ควรมีสรุปประเด็นมติคณะรัฐมนตรีสำคัญ ๆ ในแต่ละสัปดาห์หรือในแต่ละเดือนที่เกี่ยวข้องกับการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการ รวมทั้งสรุปมติคณะรัฐมนตรี การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการระดับ ๑๐-๑๑

กองบรรณาธิการ สลค.สาร ขอขอบคุณในทุก ๆ ความคิดเห็นของท่านผู้อ่าน สลค.สาร ส่วนข้อเสนอแนะที่มีต่อเนื้อหาใน สลค.สาร ดังกล่าวข้างต้น กองบรรณาธิการ สลค.สาร จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุง สลค.สาร ต่อไป

สารบัญ



๔

บทความพิเศษ : พระราชสมัญญา
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว



๒๒

นวัตกรรมรอบโลก : Inverted Umbrella
(ร่มกลับด้าน)



๒๓

หนังสือ : กล้าที่จะเปลี่ยน...กล้าที่จะเก่ง...
(The Confident Leader)



๒๔

บทความวิชาการ : การบูรณาการ
ระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ



๓๕

มติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญ



๔๗

ท้องถิ่นควรรู้ : การจัดทำราคา
ปานกลางของที่ดินขึ้นใหม่



๔๔

เรื่องสำคัญที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา



๕๕

ไปไหนไปกัน : อุทยานแห่งชาติศรีน่าน



๕๑

สุขภาพสบายใจ : ปมด้อย



๕๖

แสงส่องปัญญา

“...เพราะว่าเป็นประเทศของเรา
ไม่ใช่ประเทศของหนึ่งคนสองคน
เป็นประเทศของทุกคน ต้องเข้าหากัน ไม่เผชิญหน้ากัน แก้ปัญหา
เพราะว่าอันตรายมีอยู่เวลาคนเราเกิดความบ้าเลือด
ปฏิบัติการรุนแรงต่อกัน มันลืมหืมตา
ลงท้ายก็ไม่รู้ว่าตีกันเพราะอะไร แล้วก็แก้ปัญหาวะไร
เพียงแต่ว่า จะต้องเอาชนะ แล้วก็ใครจะชนะ ไม่มีทางชนะ
อันตรายทั้งนั้น
มีแต่แพ้ คือต่างคนต่างแพ้ ผู้ที่เผชิญหน้าก็แพ้
แล้วก็ที่แพ้ที่สุดก็คือประเทศชาติ
ประชาชนจะเป็นประชาชนทั้งประเทศ
ไม่ใช่ประชาชนเฉพาะในกรุงเทพมหานคร
ถ้าสมมติว่า กรุงเทพมหานครเสียหาย ประเทศก็เสียไปทั้งหมด
แล้วก็มีประโยชน์อะไร ที่จะทะนงตัวว่าชนะ
เวลาอยู่บนกองสิ่งปรักหักพัง...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

บทความพิเศษ :

พระราชบัญญัติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

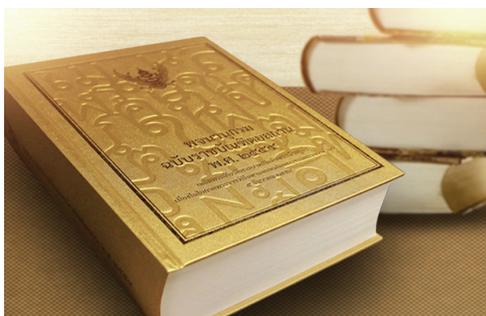
เรียบเรียงโดย กรุณา จุฑานนท์



พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระปรีชาสามารถและมีพระอัจฉริยภาพในหลาย ๆ ด้าน เพื่อแสดงความจงรักภักดีและเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานต่าง ๆ จึงได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระราชสมัญญาในโอกาสสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

ลำดับ	พระราชสมัญญา	ผู้ถวาย/วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ	ตรงกับวันสำคัญ
๑.	อัครศิลปิน	คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ถวายพระราชสมัญญา เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๙	วันศิลปินแห่งชาติ (๒๔ กุมภาพันธ์ ของทุกปี) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๙
๒.	พระบิดาแห่ง การโคนมไทย	องค์การส่งเสริมกิจการโคนม แห่งประเทศไทยถวายพระราชสมัญญา	วันโคนมแห่งชาติ (๑๗ มกราคม ของทุกปี) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๐
๓.	พระบิดาแห่ง การจัดการทรัพยากรน้ำ	คณะรัฐมนตรีมีมติถวายพระราชสมัญญา เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๙	- วันน้ำโลก (๒๒ มีนาคม ของทุกปี) ซึ่งองค์การสหประชาชาติเป็นผู้กำหนด - สัปดาห์อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สัปดาห์ที่ตรงกับวันที่ ๒๒ มีนาคม ของทุกปี) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑
๔.	พระบิดาแห่ง เทคโนโลยีของไทย	คณะรัฐมนตรีมีมติถวายพระราชสมัญญา เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓	วันเทคโนโลยีของไทย (๑๙ ตุลาคม ของทุกปี) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓
๕.	พระบิดาแห่งฝนหลวง	คณะรัฐมนตรีมีมติถวายพระราชสมัญญา เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๕	วันพระบิดาแห่งฝนหลวง (๑๔ พฤศจิกายน ของทุกปี) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๕
๖.	พระมหากษัตริย์นักพัฒนา	สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล “ความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์” เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙	-

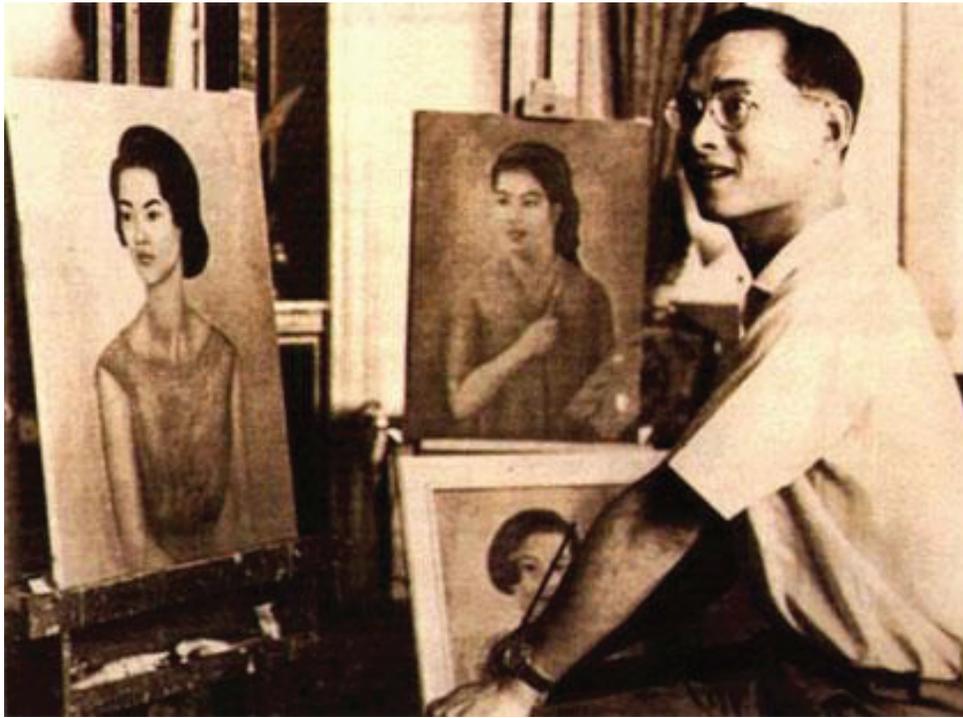
ลำดับ	พระราชสมัญญา	ผู้ถวาย/วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ	ตรงกับวันสำคัญ
๗.	พระบิดาแห่ง นวัตกรรมไทย	คณะรัฐมนตรีมีมติถวายพระราชสมัญญา เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙	วันนวัตกรรมแห่งชาติ (๕ ตุลาคม ของทุกปี) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๘.	พระบิดาแห่ง การประดิษฐ์ไทย	คณะรัฐมนตรีมีมติถวายพระราชสมัญญา เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙	วันนักประดิษฐ์ (๒ กุมภาพันธ์ ของทุกปี) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๗
๙.	พระบิดาแห่ง การอนุรักษ์มรดกไทย	คณะรัฐมนตรีมีมติถวายพระราชสมัญญา เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐	วันอนุรักษ์มรดกไทย (๒ เมษายน ของทุกปี) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๘
๑๐.	พระบิดาแห่ง การประดิษฐ์โลก	สมาพันธ์นักประดิษฐ์นานาชาติและ สมาคมส่งเสริมการประดิษฐ์เกาหลีใต้ ถวายพระราชสมัญญา เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑	วันนักประดิษฐ์โลก (๒ กุมภาพันธ์ ของทุกปี) ซึ่งสมาพันธ์นักประดิษฐ์นานาชาติ เป็นผู้กำหนด
๑๑.	พระบิดาแห่งการวิจัยไทย	คณะรัฐมนตรีมีมติถวายพระราชสมัญญา เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๑	-
๑๒.	พระบิดาแห่ง มาตรฐานการช่างไทย	คณะรัฐมนตรีมีมติถวายพระราชสมัญญา เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒	วันมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ (๒ มีนาคม ของทุกปี) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
๑๓.	พระผู้ทรงเป็นครู แห่งแผ่นดิน	คณะรัฐมนตรีมีมติถวายพระราชสมัญญา เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓	วันครู (๑๖ มกราคม ของทุกปี) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙



คำว่า “สมัญญา”

[สะมัน-] น. **ชื่อที่มีผู้ยกย่องหรือตั้งให้** เช่น พระพุทธเจ้าได้รับสมัญญาว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะเป็นผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ ศาสดาของศาสนาเซนได้รับสมัญญาว่ามหาวีระ เพราะเป็นผู้มีความกล้าหาญมาก. (ป.).

ที่มา : พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๕ หน้า ๑๑๗๐



๑. อัครศิลปิน

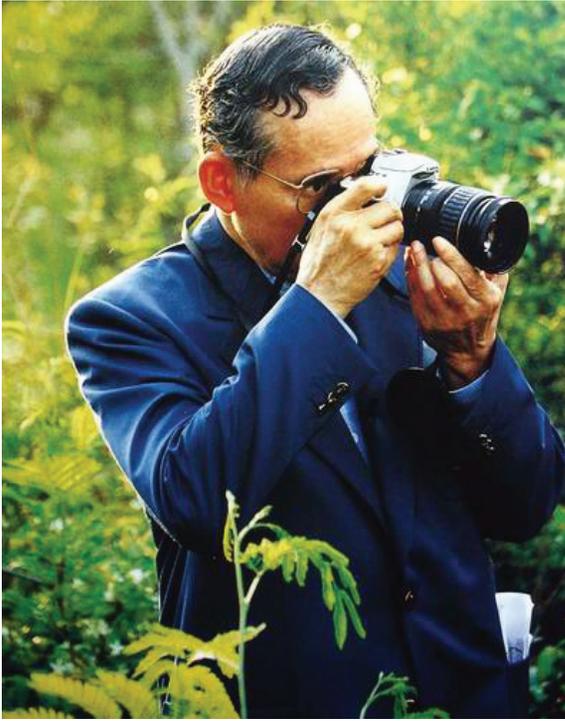
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสวพระราชหฤทัยด้านศิลปะเป็นพิเศษ ได้ทรงงานด้านทัศนศิลป์ไว้หลายประเภท งานศิลปะฝีพระหัตถ์ กล่าวได้โดยสังเขป ดังนี้

๑.๑ การเขียนภาพ (จิตรกรรม) เมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์ก็ทรงเริ่มเขียนภาพตั้งแต่ปี ๒๕๐๒-๒๕๑๐ มีผลงานด้านจิตรกรรมฝีพระหัตถ์ถึง ๑๐๗ ภาพ

๑.๒ การถ่ายรูป ถ่ายภาพยนตร์ และการถ่ายภาพสไลด์ เมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์ ทรงฉายพระรูปสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ และทรงบันทึกภาพประชาชน ภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ในระหว่างทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ

๑.๓ งานช่างและการดนตรีเป็นศิลปะที่โปรดมากเป็นพิเศษ ตั้งแต่ทรงพระเยาว์โปรดการสร้างหุ่นจำลองเรือบบ เรือใบ ประดิษฐ์ของเล่นเมื่อครั้งเสด็จนิวัตกรุงเทพฯ ก่อนสงครามโลก ครั้งที่ ๒ ทรงจำลองเรือบบหลวงศรีอยุธยาเมื่อปี ๒๕๐๗ พระองค์สนพระราชหฤทัยกีฬาเรือใบ ทรงต่อเรือใบพระที่นั่งด้วยพระองค์เอง โดยมีผู้ต่อเรือและสละทดลองเล่นเรือภายในสวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต ทรงต่อเรือใบประเภทโอเค หรือเรือใบประเภทม็อธ และเรือใบประเภทเอ็นเตอร์ไพรส์ ทรงใช้เรือที่ต่อเองในการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ ๔ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๑๐ ทรงเป็นผู้ชนะเลิศกีฬาเรือใบประเภทโอเค

๑.๔ งานช่างประติมากรรม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสวพระราชหฤทัยและทรงงานศิลปะฝีพระหัตถ์ด้านนี้ระหว่างปี ๒๕๐๘-๒๕๑๐ โดยมีนายไพฑูรย์ เมืองสมบูรณ์ เป็นที่ปรึกษาและถวายงาน ผลงานด้านประติมากรรมคือ พระรูปปั้นสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ รูปปั้นหญิงนั่งคุกเข่า พระพุทธรูปราชบพิตร และพระพิมพ์ส่วนพระองค์



๑.๕ การพระราชทานนิพนธ์เพลงและทรงดนตรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรด เป็นพิเศษตั้งแต่เมื่อครั้งดำรงพระฐานันดรศักดิ์เป็นสมเด็จพระอนุชาธิราช ขณะทรงศึกษาอยู่ใน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงศึกษาวิชาดนตรีจากหนังสือ ทรงฝึกเครื่องดนตรี และมีพระอาจารย์ ถวายคำแนะนำ โปรดเครื่องดนตรีประเภทเป่า เช่น แซกโซโฟน คลาริเน็ต ทรัมเป็ต ทรงฝึกตาม แบบฉบับการศึกษาดนตรีอย่างแท้จริง คือ ฝึกตามโน้ตบรรเลงแบบคลาสสิก ทรงโปรดดนตรีแจ๊ส ภายหลังเมื่อขึ้นครองราชย์แล้วทรงเปียโนเพิ่มขึ้นเพื่อทรงใช้ประกอบการพระราชนิพนธ์เพลง ทรงเชิญนักดนตรีผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมบรรเลงและแต่งเพลงสมัครเล่น เมื่อปี ๒๕๐๗ ได้มีการ อัญเชิญเพลงพระราชนิพนธ์ ไปบรรเลง ณ คอนเสิร์ตฮอลล์ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐออสเตรีย รัฐบาลออสเตรียได้ส่งกระจายเสียงเพลงและเสนอข่าวทั่วประเทศ ในครั้งนั้นรัฐบาลออสเตรีย ได้ถวายพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชให้ทรงเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ ณ สถาบันการดนตรีและศิลปะแห่งกรุงเวียนนา

ผลงานศิลปะพระหัตถ์ทั้ง ๕ สาขาที่กล่าวมาโดยสังเขปนี้ มีเป็นจำนวนมากและ ทรงคุณค่ายิ่ง ทรงเป็นศิลปินโดยแท้ มิได้เพียงสมัครเล่น พระราชอัจฉริยภาพดังกล่าวเป็นที่ ประจักษ์ชัดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังจะเห็นได้จากการที่สถาบันการดนตรีและศิลปะ แห่งกรุงเวียนนาทูลเกล้าฯ ถวายพระเกียรติให้ทรงดำรงตำแหน่งสมาชิกกิตติมศักดิ์เป็นอันดับที่ ๒๑ เมื่อปี ๒๕๐๗

เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้ขออน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพระราชสมัญญาว่า **“อัครศิลปิน”** เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๙ ในฐานะที่พระองค์ทรงพระอัจฉริยภาพ อันสูงส่งในด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ^๑

^๑ โครงการอัครศิลปินและมูลนิธิหอศิลปะแห่งรัชกาลที่ ๙ www.supremeartist.org



๒. พระบิดาแห่งการโคนมไทย

๒.๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตระหนักว่า “นม” มีคุณค่าทางอาหารสูงและเป็นประโยชน์ต่อร่างกายมนุษย์ ดังนั้น เมื่อเสด็จประพาสราชอาณาจักรเดนมาร์ก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ จึงเสด็จทอดพระเนตรกิจการฟาร์มโคนมและการแปรรูปผลิตภัณฑ์นมหลายแห่ง เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินกิจการโคนมและแปรรูปนมในประเทศไทย ซึ่งในครั้งนั้นสมเด็จพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๙ แห่งเดนมาร์ก ร่วมกับรัฐบาล และองค์การเกษตรกรรมของราชอาณาจักรเดนมาร์ก ได้น้อมเกล้าฯ ถวายโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในประเทศไทยโดยจัดตั้งเป็น “ฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก” ขึ้นที่อำเภอหมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี เป็นกิจการฟาร์มโคนมแห่งแรกในประเทศไทย

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมได้รวมกลุ่มกันดำเนินการในรูปแบบของสหกรณ์ตามแนวพระราชดำริขึ้นในหลายพื้นที่ทั่วประเทศไทย ทำให้ผลิตน้ำนมดิบได้มากกว่าร้อยละ ๘๕ ของผลผลิตทั้งประเทศ ยังส่งผลในวงกว้างในการผลักดันให้รัฐบาลและภาคเอกชนดำเนินการส่งเสริมการทำฟาร์มโคนม และเกิดการแปรรูปเป็นอุตสาหกรรมนมครบวงจร จนกระทั่งเกิดการผลักดันของภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรในการรณรงค์การบริโภคนม ทั้งในภาคการศึกษาของรัฐและตลาดผู้บริโภคทั่วไป จนทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม และการบริโภคนมของประชากร นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้ำค่าที่สุด ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ พระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถ และพระวิริยะอุตสาหะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีต่อกิจการโคนมไทยดังกล่าวกว่า จึงทรงได้รับการถวายพระราชสมัญญาว่า **“พระบิดาแห่งการโคนมไทย”**^๒

๒.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๐ กำหนดให้วันที่ **๑๗ มกราคม** ของทุกปี เป็น **“วันโคนมแห่งชาติ”** เนื่องจากองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยแจ้งว่าเป็นวันหลังวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ทรงนำสมเด็จพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๙ แห่งเดนมาร์ก ไปทรงประกอบพิธีเปิดฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๕

^๒ www.belovedking.com



๓. พระบิดาแห่งการจัดการทรัพยากรน้ำ

(มติคณะรัฐมนตรี ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๙)

๓.๑ ในมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี ในปี ๒๕๓๙ คณะรัฐมนตรีได้เฉลิมพระเกียรติในฐานะที่พระองค์มีพระมหากรุณาธิคุณ ในการพัฒนาทรัพยากรน้ำ โดยได้ถวายพระราชสมัญญา **“พระบิดาแห่งการจัดการทรัพยากรน้ำ”** เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ณ ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

๓.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ กำหนดให้สัปดาห์ที่ตรงกับวันที่ **๒๒ มีนาคม** ของทุกปีเป็น **“สัปดาห์อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ”**



๔. พระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย

(มติคณะรัฐมนตรี ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓)

๔.๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงคิดค้นและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ อันเป็นประโยชน์ยิ่งมาช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อนทุกข์ยากของพลสกนิกร และช่วยในการพัฒนาประเทศเป็นอันมาก ไม่มีพระมหากษัตริย์องค์ใดในโลก ทั้งในอดีตและปัจจุบันจะเปรียบเทียบได้พระราชกรณียกิจของพระองค์ในด้านเทคโนโลยีครอบคลุมเรื่องสำคัญ ๆ แทบทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของปวงชนชาวไทย โดยการนำความรู้จริงในความเป็นไปแห่งธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติมาใช้แก้ปัญหาและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพที่ไม่ปกติให้เข้าสู่ระบบปกติ ทำสิ่งยากให้กลายเป็นง่ายโดยอาศัยหลัก “การทำให้ง่าย” (Simplification) ใช้เป็นหลักคิดและหัวใจสำคัญของการดำเนินงาน การพัฒนาเกือบทุกโครงการ ซึ่งบรรลุประสิทธิผลอันยอดเยี่ยมดังที่ประจักษ์ชัดตลอดมา แนวคิดและทฤษฎีในโครงการต่าง ๆ อันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ทรงพิจารณาอย่างถี่ถ้วน และพระราชทานให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่สำคัญมีดังนี้

๔.๑.๑ **ทฤษฎี “แก้งัดดิน”** อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำให้บริเวณที่ดินว่างเปล่าประโยชน์และไม่สามารถทำอะไรได้กลับฟื้นคืนสภาพที่สามารถทำการเพาะปลูกได้อีกครั้ง

๔.๑.๒ **ทฤษฎีการป้องกันการเสื่อมโทรมและพังทลายของดินโดยหญ้าแฝก**

๔.๑.๓ **ทฤษฎีว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรแหล่งน้ำในบรรยากาศ “ฝนหลวง”**

๔.๑.๔ **การพัฒนาทรัพยากรแหล่งน้ำในบรรยากาศ “เครื่องดักหมอก”**

เป็นการใช้ประโยชน์จากหมอกที่ลอยลอยในอากาศ ทำให้สามารถกลายเป็นหยดน้ำลงสู่พื้นดินและหล่อเลี้ยงให้ต้นไม้เจริญงอกงาม เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมหาศาลทางการเกษตร โดยการใช้วัสดุท้องถิ่นที่หาได้ง่ายและราคาถูก เช่น ตาข่ายไนล่อน เสื้อลำแพน ถุงปุ๋ยไนล่อน มาทำเป็นอุปกรณ์ทำเครื่องดักหมอก

๔.๑.๕ **การบำบัดน้ำเสียโดยการกรองน้ำด้วยผักตบชวา (Filtration)**

๔.๑.๖ **การบำบัดน้ำเสียโดยเครื่องเติมอากาศ โดยกังหันชัยพัฒนา**



๔.๑.๗ **โครงการพัฒนาสุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ**

เป็นโครงการลักษณะผสมผสานหลายสาขาเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้ฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมโดยส่วนรวมให้พัฒนาอย่างถาวรต่อไป

๔.๑.๘ **โครงการทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ** หลักการสำคัญคือ การ

จัดสรรพื้นที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน โดยให้แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ตามอัตราส่วน ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ ส่วนที่ ๑ ให้ขุดสระเก็บกักน้ำ ส่วนที่ ๒ ให้ปลูกข้าว ส่วนที่ ๓ ให้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ ฯลฯ ส่วนที่ ๔ เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ ถนนหนทาง และโรงเรียนอื่น ๆ

๔.๑.๙ **โครงการต้นแบบถ่ายทอดเทคโนโลยี: โรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป**

เพื่อแก้ไขปัญหาผลผลิตทางการเกษตรล้นตลาด รองรับผลผลิตทางการเกษตรโดยนำมาแปรรูป เพื่อให้สามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน โดยมีสภาโรงงานอาหารสำเร็จรูป จำนวน ๕ แห่ง เพื่อเป็นต้นแบบในการเสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกรให้เข้าใจระบบเกษตรอุตสาหกรรมเพื่อจะได้ปลูกพืชผลส่งโรงงานได้

๔.๑.๑๐ **โครงการแก้มลิง** เพื่อใช้ในการระบายน้ำท่วมออกจากพื้นที่น้ำท่วมขัง

ก่อนที่จะระบายลงทะเล

๔.๑.๑๑ **โครงการพัฒนาสุ่มน้ำป่าสัก (เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์)** โดยการสร้าง

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ในพื้นที่อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี และอำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี ทั้งนี้เพื่อกักเก็บน้ำ เป็นแหล่งน้ำเสริมทางชลประทาน และช่วยป้องกันอุทกภัยในพื้นที่ตอนล่างของแม่น้ำเจ้าพระยา

๔.๒ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๑๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงอำนวยการสาธิตการทำฝนเทียมให้ผู้แทนรัฐบาลสิงคโปร์ได้ชมที่แก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี โดยทรงสั่งการทางวิทยุ ทรงจัดขบวนการบิน ทรงคำนวณทิศทางลมอันเป็นพื้นฐานด้านอุตุนิยมวิทยา และทรงกำหนดสูตรให้ใช้ในการบินเข้าไปโปรยผงสารเคมี ตามแนวทางที่ทรงศึกษาค้นคว้ามาเป็นเวลานาน ทรงสามารถบังคับให้ฝนตกลงตรงเป้าหมายได้เป็นเวลานานกว่า ๓ ชั่วโมง บรรดาแขกเมืองและข้าราชการบริพาร ณ ที่นั้นได้เห็นฝนตกลงมาราวกับปาฏิหาริย์จนตะลึงโจษขานถึงความอัศจรรย์กันทั่วหน้า นับเป็นความสำเร็จอันยอดเยี่ยมของมนุษย์ในการใช้เทคโนโลยีบังคับธรรมชาติ

๔.๓ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ ถวายพระราชสมัญญา **“พระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย”** และกำหนดให้วันที่ **๑๙ ตุลาคม** ของทุกปีเป็น **“วันเทคโนโลยีของไทย”**



๕. พระบิดาแห่งฝนหลวง

(มติคณะรัฐมนตรี ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๕)

๕.๑ ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ ทรงพบเห็นสภาพแห้งแล้งเกิดขึ้นทั่วไป ทรงพระราชดำริที่จะนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการบังคับเมฆให้เกิดเป็นฝน และด้วยพระอัจฉริยภาพและมีพระปรีชาสามารถอันสูงยิ่ง จึงทรงกำหนดหลักการสูตร และกรรมวิธีในการปฏิบัติการทดลองทำฝนหลวงได้ในปี ๒๕๑๒

๕.๒ ทรงวิจัยและพัฒนากรรมวิธีควบคู่กับการติดตามพระราชทานข้อเสนอแนะทางเทคนิคต่าง ๆ ในการทำฝนกัญภัยแล้งให้แก่ราษฎรอย่างต่อเนื่อง และทรงสามารถสรุปขั้นตอนกรรมวิธีการทำฝนหลวงจากเมฆอุ่นเป็น ๓ ขั้นตอน คือ การก่อกลั่น เลี้ยงให้อ้วน และโจมตี และพระราชทานให้ใช้เป็นเทคโนโลยีในการปฏิบัติการฝนหลวงตั้งแต่ปี ๒๕๑๖ เป็นต้นมา นอกจากนี้ ยังทรงคิดค้นและประดิษฐ์เทคนิคที่จะช่วยให้การปฏิบัติการตามขั้นตอนกรรมวิธีมีศักยภาพและประสิทธิผลสูงยิ่งขึ้น ได้แก่ เทคนิคการโจมตีเมฆอุ่น ที่โปรดเกล้าฯ ให้เรียกว่า การโจมตีเมฆแบบ SANDWICH เทคนิคในการโจมตีเมฆอุ่นและเมฆเย็นพร้อมกันที่โปรดเกล้าฯ ให้เรียกว่าการโจมตีเมฆแบบ SUPER SANDWICH รวมไปถึงเทคนิคอื่น ๆ เช่น เทคนิคการชักนำกลุ่มเมฆฝนให้ไปตกในพื้นที่เป้าหมายที่ต้องการฝน เทคนิคการเพิ่มปริมาณน้ำฝนและขยายอาณาเขตฝนตก เป็นต้น



๕.๓ ในช่วงต้นปี ๒๕๔๒ เกิดภาวะขาดแคลนทรัพยากรน้ำอันเนื่องมาจากอิทธิพลของเอลนีโญที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑ พระองค์ได้ทรงประดิษฐ์แผนภาพขั้นตอนกรรมวิธีฝนหลวงที่เป็นนวัตกรรมใหม่ล่าสุด พระราชทานให้คณะปฏิบัติการฝนหลวงพิเศษใช้เป็นตำราและแนวทางในการแก้ไขปัญหาภัยแล้งในพื้นที่ลุ่มเจ้าพระยา และภาคเหนือตอนล่างจนเป็นผลสำเร็จ และช่วยให้ประเทศไทยและประชาชนรอดพ้นภัยพิบัติ อันเนื่องมาจากวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำได้อีกครั้งหนึ่งซึ่งต่อมาได้ทรงมีพระบรมราชานุญาตให้พิมพ์เป็นหนังสือเผยแพร่ ในชื่อ “ตำราฝนหลวงพระราชทาน” ประกอบกับโครงการพระราชดำริฝนหลวงรวมทั้งตำราฝนหลวงพระราชทานดังกล่าวได้รับการเทิดพระเกียรติจากงานประกวดสิ่งประดิษฐ์นานาชาติ Brussels Eureka 2001 ณ กรุง Brussels ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ให้เป็นผลงานยอดเยี่ยมในฐานะผลงานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ และได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลเหรียญทองประกาศนียบัตรสดุดีเทิดพระเกียรติด้วย

๕.๔ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ ถวายพระราชสมัญญาว่า **“พระบิดาแห่งฝนหลวง”** และถือเอาวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นผู้ให้กำเนิด **“ฝนหลวง”** จากพระราชดำริเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จึงกำหนดให้วันที่ **๑๔ พฤศจิกายน** ของทุกปีเป็น **“วันพระบิดาแห่งฝนหลวง”**



๖. พระมหากษัตริย์นักพัฒนา

สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Program: UNDP) ได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล “ความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์” (The Human Development Lifetime Achievement Award) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นรางวัลชิ้นแรกที่จัดทำขึ้นเพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสแห่งการเฉลิมฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากการที่ได้ทรงอุทิศกำลังพระวรกายและทรงพระวิริยะอุตสาหะในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของปวงชนชาวไทยอยู่เป็นนิจสืบ จนเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก จึงต่างกล่าวขานพระนามพระองค์ว่าทรงเป็น **“พระมหากษัตริย์นักพัฒนา”** ทั้งนี้เพราะพระราชหฤทัยที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาต่อพสกนิกรผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส โดยไม่ทรงแบ่งแยกสถานะ ศาสนา ชาติพันธุ์ หรือหมู่เหล่า ทรงสตรับรับฟังปัญหาความทุกข์ยากของราษฎร พระราชทานแนวทางการดำรงชีวิต เพื่อให้ประชาชนของพระองค์สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน มีโครงการในพระราชดำริต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชนบทที่มีเป็นจำนวนมากและมีอานับได้ ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ความรู้และนวัตกรรมที่เอื้อต่อความก้าวหน้าในการพัฒนา ยังประโยชน์ให้แก่พสกนิกรทั่วหล้า

ด้วยพระปรีชาสามารถในการเป็นนักคิดและคุณูปการต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนส่งผลให้นานาประเทศตื่นตัวในการปรับปรุงการพัฒนาอย่างยั่งยืนภายใต้แนวคิดใหม่ ด้วยพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพระราชราษฎรได้พระราชทานปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อชี้ถึงแนวทางการพัฒนาที่เน้นความสมดุล ความพอประมาณ ความมีเหตุผล สำนึกในคุณธรรม และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอที่จะต้านทานและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จากกระแสโลกาภิวัตน์ ด้วยปรัชญาองค์การสหประชาชาติจึงมุ่งเน้นเพียรพยายามและส่งเสริมการพัฒนาคน ให้มีความสำคัญแก่ความอยู่ดีมีสุขของประชาชนเป็นเป้าหมายศูนย์กลางในการพัฒนา ซึ่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นั้น นายโคฟี อันนัน ในฐานะเลขาธิการองค์การสหประชาชาติเป็นผู้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล **The Human Development Lifetime Achievement Award**^๓

^๓ อ่างแล้ว (๒)



๗. พระบิดาแห่งนวัตกรรมไทย

(มติคณะรัฐมนตรี ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๙)

๗.๑ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๒๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริ **“โครงการแกล้งดิน”** โดยให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการศึกษา ทดลอง เพื่อปรับปรุงดินเปรี้ยวให้สามารถใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ณ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส นั้น เป็นแนวคิดที่มีความเป็นนวัตกรรมโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหาดินเปรี้ยวอันเกิดมาจากป่าพรุ และยังมีที่ใดในโลกที่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้สำเร็จ

๗.๒ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จทอดพระเนตรการดำเนินโครงการศูนย์พิกุลทองฯ และได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับโครงการแกล้งดินอย่างเป็นทางการ

๗.๓ เนื่องในโอกาสสมหามงคลทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ ถวายพระราชสมัญญา **“พระบิดาแห่งนวัตกรรมไทย”** และกำหนดให้วันที่ **๕ ตุลาคม** ของทุกปีเป็น **“วันนวัตกรรมแห่งชาติ”**



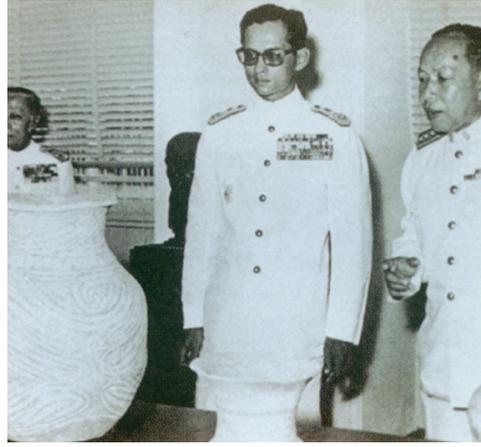
๘. พระบิดาแห่งการประดิษฐ์ไทย

(มติคณะรัฐมนตรี ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙)

๘.๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์เดียวในโลกที่ทรงคิดค้นประดิษฐ์ ผลงานสิ่งประดิษฐ์ของพระองค์ล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อพสกนิกรชาวไทยและประชากรโลก พระองค์ได้ทรงประดิษฐ์คิดค้น “เครื่องกลเติมอากาศที่ผิวน้ำหมุนช้าแบบทุ่นลอย หรือกักเก็บน้ำขุ่นพัฒนา”

๘.๒ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ ทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายสิทธิบัตร “กักเก็บน้ำขุ่นพัฒนา” ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๗ กำหนดให้วันที่ **๒ กุมภาพันธ์** ของทุกปีเป็น **“วันนักประดิษฐ์”** ยิ่งความปลื้มปิติของประชาชนชาวไทยในพระปรีชาสามารถและพระวิริยะอุตสาหะของพระองค์ที่ได้ทรงประดิษฐ์สิ่งที่มีคุณค่าต่อพสกนิกรของพระองค์และมวลมนุษยชาติในการรักษาสิ่งแวดล้อม อันจะเป็นแบบฉบับให้นักประดิษฐ์ไทยได้เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท ในการร่วมกันพัฒนาสิ่งประดิษฐ์คิดค้นและนวัตกรรมไทยให้เจริญก้าวหน้าสู่สากล

๘.๓ เนื่องในโอกาสมหามงคลทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายพระราชสมัญญา **“พระบิดาแห่งการประดิษฐ์ไทย”**



๙. พระบิดาแห่งการอนุรักษ์มรดกไทย

(มติคณะรัฐมนตรี ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐)

เนื่องในโอกาสมหามงคลทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชกุศลและอุปถัมภ์บำรุงงานศิลปะสาขาต่าง ๆ อีกทั้งทรงพระกรุณาพระราชทานพระราชดำริและพระบรมราชวินิจฉัยในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมทุกแขนงด้วยพระอุตสาหวิริยะและพระปรีชาสามารถอันล้ำเลิศ ตลอดจนได้พระราชทานพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเตือนใจให้พสกนิกรไทยร่วมมือร่วมใจกันสงวนรักษาและสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติให้ยั่งยืนเป็นมรดกไทยถึงอนุชนรุ่นหลังสืบต่อไป คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ ถวายพระราชสมัญญา **“พระบิดาแห่งการอนุรักษ์มรดกไทย”**



๑๐. พระบิดาแห่งการประดิษฐ์โลก

สมาชิกรัฐสภาสมาพันธ์นักประดิษฐ์นานาชาติ (International Federation of Inventors' Association) และสมาคมส่งเสริมการประดิษฐ์เกาหลีใต้ (KIPA) กว่า ๑๘๔ ประเทศมีมติเป็นเอกฉันท์ ร่วมน้อมถวายพระราชสมัญญานามแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็น **“พระบิดาแห่งการประดิษฐ์โลก”** เพื่อเฉลิมพระเกียรติที่พระองค์ทรงงานด้านการประดิษฐ์ที่มีคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่อมวลมนุษยชาติ โดยเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ประธานสมาพันธ์นักประดิษฐ์นานาชาติ ได้เป็นตัวแทนในการถวายพระราชสมัญญานาม “พระบิดาแห่งการประดิษฐ์โลก” ต่อเบื้องพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็คเมืองทองธานี โดยประเทศสมาชิก ๑๘๔ ประเทศของสมาพันธ์นักประดิษฐ์นานาชาติและ KIPA ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ร่วมกันว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นนักประดิษฐ์ที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประชาคมโลก โดยผลงานประดิษฐ์ที่ทรงคิดค้นขึ้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น โครงการฝนหลวง กังหันน้ำชัยพัฒนา และไบโอดีเซล นอกจากนี้ สมาพันธ์นักประดิษฐ์นานาชาติได้กำหนดให้วันที่ **๒ กุมภาพันธ์** ของทุกปีเป็น **“วันนักประดิษฐ์โลก”** ด้วย^๔

^๔ บริษัท วิชาการดอทคอม จำกัด www.vcharkarn.com



๑๑. พระบิดาแห่งการวิจัยไทย

(มติคณะรัฐมนตรี ๒ ธันวาคม ๒๕๕๑)

๑๑.๑ โครงการต่าง ๆ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่ราษฎรโดยเฉพาะในชนบท ล้วนผ่านการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ทดลองจนปรากฏผลเป็นที่ประจักษ์ เป็นที่เทิดทูนพระเกียรติคุณทั้งในหมู่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นต้นว่า โครงการฝนหลวง เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดฝนในภูมิภาคที่ประสบภัยแล้ง ซึ่งได้รับการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ในต่างประเทศ และมีหลายประเทศได้ขอศึกษาเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในประเทศของตน โครงการเครื่องกลเติมอากาศที่ผิวน้ำหมุนช้าแบบทุ่นลอย หรือกั้งหันน้ำชัยพัฒนา เพื่อนำบำบัดน้ำเสียและปรับปรุงสภาพแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกรมทรัพยากรพิสัยทางปัญญาได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์ และได้รับรางวัลเหรียญทองสดุดีพระเกียรติคุณ โครงการแก้มลิง ซึ่งทรงพระวิริยะอุตสาหะศึกษาวิจัยทดลองเพื่อปรับปรุงดินที่แล้งร้าง ไร่ประโยชน์ให้กลับมีคุณภาพสามารถเพาะปลูกพืชพรรณไม้ได้ผล โครงการหญ้าแฝก พืชที่มีคุณสมบัติพิเศษช่วยป้องกันหน้าดิน อันมีอาหารโอชะมิให้พังทลาย และช่วยรักษาความชุ่มชื้นใต้ผิวดิน โครงการก่อสร้างฝายอ่างเก็บน้ำและเขื่อน เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์สูงสุด โครงการแก้มลิง เพื่อป้องกันอุทกภัย โครงการผลิตพลังงานทดแทนไบโอดีเซล แก๊สโซฮอล์ และเชื้อเพลิงชีวภาพ โครงการทดลองปลูกยางนาและข้าวในบริเวณสวนจิตรลดาเพื่อเพิ่มผลผลิต ตลอดจนโครงการก่อตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนา ๖ แห่ง ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอนุรักษ์สภาพแวดล้อม และอื่น ๆ อีกมาก ล้วนเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงอุทิศกำลังพระวรกาย กำลังพระปัญญาและกำลังพระราชทรัพย์ในการทรงศึกษาวิเคราะห์วิจัย และทดลองจนปรากฏผลเป็นที่ประจักษ์แล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เผยแพร่แก่ประชาชน

๑๑.๒ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถวายพระราชสมัญญา **“พระบิดาแห่งการวิจัยไทย”** แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ ปี ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐



๑๒. พระบิดาแห่งมาตรฐานการช่างไทย

(มติคณะรัฐมนตรี ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒)

๑๒.๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสวพระราชหฤทัยในงานช่างตั้งแต่ยังทรงศึกษาอยู่ในประเทศสวีเดนแลนด์ ได้ทรงประดิษฐ์ของเล่นด้วยพระองค์เอง เช่น เครื่องร่อน และ เรือรบจำลอง หลังจากที่ได้เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติแล้วได้ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจต่าง ๆ มากมาย เพราะทรงตระหนักว่าประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยามต้องมีความสำคัญก่อนเสมอ และจากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสวพระราชหฤทัยในกีฬาเรือใบเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับทรงพระปรีชาสามารถทางการช่าง จึงทำให้ทรงมีผลงานการออกแบบและต่อเรือใบที่ดีเลิศ โดยทรงชนะเลิศการแข่งขันกีฬาเรือใบในการแข่งขันแหลมทอง ครั้งที่ ๔ พุทธศักราช ๒๕๑๐ ณ ประเทศไทย ด้วยเรือที่ทรงต่อขึ้นด้วยพระองค์เอง จึงเป็นที่ประจักษ์ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระอัจฉริยภาพทางการช่างอย่างแท้จริง ประกอบกับเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๑๓ เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดงานแนะแนวอาชีพและแข่งขันฝีมือแห่งชาติ ครั้งที่ ๑ ณ ลุมพินีสถาน และมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับความเป็นช่างของคนไทย

๑๒.๒ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถวายพระราชสมัญญา **“พระบิดาแห่งมาตรฐานการช่างไทย”** แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และกำหนดให้วันที่ **๒ มีนาคม** ของทุกปีเป็น **“วันมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ”**



๑๓. พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน

(มติคณะรัฐมนตรี ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓)

๑๓.๑ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การศึกษาของไทยพัฒนาก้าวหน้าครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยและการศึกษาไทยที่สำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์การพัฒนาของประเทศไทย ความเจริญก้าวหน้าดังกล่าวเนื่องด้วยพระปรีชาญาณในความเป็นครู และมีพระราชวิสัยทัศน์ที่ทรงมองเห็นความสำคัญของการศึกษาในอนาคตว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพของมนุษย์ ให้มีความเจริญก้าวหน้าเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล พระราชกรณียกิจที่ทรงปฏิบัติ นอกจากในฐานะพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นที่เคารพสูงสุดของปวงชนชาวไทยแล้ว พระองค์ยังทรงเป็นครูยิ่งกว่าครูของแผ่นดิน ซึ่งเป็นที่เทิดทูนทั้งของพลสกนิกรชาวไทยและเป็นที่ยอมรับของนานาอารยประเทศทั้งหลายในโลก พระราชภารกิจที่ทรงปฏิบัติเป็นพระราชภารกิจที่สะท้อนให้เห็นถึงพระราชหฤทัยของความเป็นครูโดยเด่นชัดเป็นพระราชภารกิจที่ทรงต้องการเห็นพลสกนิกรและมนุษยชาติได้รับการพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งด้านวิชาการและความเป็นมนุษย์ที่เพียบพร้อมดังงามอย่างสมดุลง ะหว่างสติปัญญา ความดี ความงาม ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ที่ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจความเป็นครูของพระองค์ให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อความสุขของพลสกนิกรชาวไทยและของมวลมนุษยชาติ

๑๓.๒ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถวายพระราชสมัญญา **“พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน”** แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ☸



Inverted Umbrella

ร่มกลับด้าน



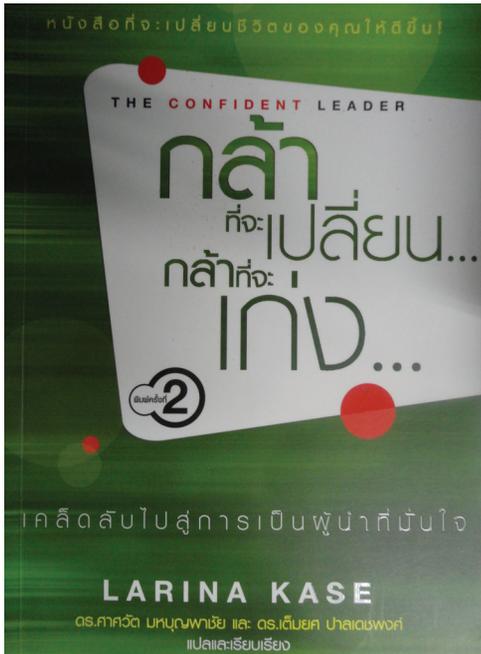
หลายคนคงไม่ปฏิเสธว่าการใช้ร่มในหน้าฝนเป็นสิ่งที่ง่ายและสะดวกที่สุดในการป้องกันร่างกายไม่ให้เปียกฝน อย่างไรก็ตาม ปัญหาอย่างหนึ่งที่ตามมาคือ เมื่อใช้ร่มเสร็จแล้ว ร่มที่ยังเปียกน้ำอยู่นั้นมักทำให้เสื้อผ้าที่เราใส่เปียกไปด้วย เนื่องจากน้ำฝนยังคงค้างอยู่ที่ตัวร่ม นอกจากนี้ หากต้องเข้าไปในสถานที่ที่มีคนจำนวนมาก เช่น สถานีรถไฟหรือสถานีรถไฟใต้ดิน เราก็คงเหมือนยืนเบียดอยู่กับร่มเปียก ๆ เหล่านั้น ซึ่งนอกจากจะทำให้เสื้อผ้าเปียกไปแล้ว ยังทำให้สถานที่ต่าง ๆ ที่เราเข้าไปเปียกและสกปรกไปด้วย และด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงได้มีผู้คิดค้นร่มชนิดใหม่ที่สามารถกลับด้านได้ โดยจะขอเรียกร่มชนิดนี้ว่า **“ร่มกลับด้าน” หรือ “Inverted Umbrella”**

ร่มกลับด้านได้รับการออกแบบมาเพื่อให้สามารถกลับด้านได้ โดยเมื่อใช้งานร่มเสร็จแล้ว ผู้ใช้สามารถกลับด้านเอาด้านที่เปียกเข้าไปไว้ด้านในและเอาด้านแห้งออกมาอยู่ด้านนอกได้ ทำให้ผู้ใช้งานไม่ต้องกังวลว่าร่มที่เปียกจะทำให้เสื้อผ้าตนเองหรือของคนอื่นเปียกอีกต่อไป อีกทั้งยังไม่ทำให้สถานที่ที่เข้าไปต้องเปียกเพราะน้ำฝนที่ค้างอยู่ที่ร่มอีกด้วย



ร่มกลับด้านนับเป็นอุปกรณ์ที่ถูกคิดค้นขึ้นเพื่อให้ตอบสนองการใช้งานที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างมาก ทำให้ผู้ใช้ไม่ต้องกังวลว่าจะเก็บร่มอย่างไรเมื่อใช้เสร็จ รวมทั้งไม่ต้องพะวงว่าเสื้อผ้าจะเปียกเพราะโดนน้ำฝนที่ค้างอยู่ที่ร่ม นอกจากนี้ร่มประเภทนี้ยังเหมาะกับการใช้งานในประเทศไทยอีกด้วย เนื่องจากห้างร้านต่าง ๆ ในประเทศไทยมักไม่มีที่รับฝากร่มหน้าร้าน เพราะฉะนั้น หากใช้ร่มประเภทนี้ก็จะทำให้สะดวกสบายยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม คงต้องรอดูกันว่าในอนาคตจะมีร่มกลับด้านเข้ามาขายในประเทศไทยหรือไม่ ☺

ที่มา : <http://www.tuvie.com/inverted-umbrella-turns-inside-out-when-youre-not-using-it/>



กล้าที่จะเปลี่ยน... กล้าที่จะเก่ง...

The Confident leader

หนังสือกล้าที่จะเปลี่ยน.. กล้าที่จะเก่ง : The Confident leader เป็นหนังสือที่จะบอกถึงเคล็ดลับที่จะนำไปสู่การเป็นผู้นำที่มั่นใจ เขียนโดย Larina Kase แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย ดร.ศาสวัต มหบุญพาชัย และ ดร.เต็มยศ ปาลเดชพงศ์ เป็นหนังสือที่ขายดีอันดับหนึ่งของ The New York Times และหนังสือเล่มนี้จะพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จในชีวิต โดยจะช่วยผลักดันให้ออกจากความเคยชินเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นคนที่มีพลัง และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งใช้กระบวนการ Growth ๖ ขั้นตอน เพื่อค้นให้พบว่า ทำไมบางครั้งคุณถึงไม่ทำในสิ่งที่ควรจะทำ กระตุ้นตัวคุณเองและคนรอบข้างให้ตื่นตัวตลอดเวลา รวมทั้งจะเปลี่ยนชีวิตของผู้อ่านให้กลายเป็นผู้นำที่มีความมั่นใจ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และสามารถนำศักยภาพของตนเองออกมาใช้ได้อย่างเต็มที่ กล้าที่จะเปลี่ยนความกลัวการเปลี่ยนแปลงให้กลายเป็นพลังที่จะช่วยให้ประสบผลสำเร็จ และสามารถที่จะเผชิญกับความยากลำบากได้อย่างสง่างามและสบายใจ เป็นหนังสือที่จะพัฒนาตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กร ได้เรียนรู้เทคนิคต่าง ๆ ในการพัฒนามุมมองความคิดและการทำงานให้เปิดกว้าง และกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงชีวิตให้ดีขึ้น ☺

ประวัติผู้เขียน

Larina Kase เป็นนักเขียนชาวอเมริกัน เป็นนักจิตวิทยา ด้านการรับรู้และพฤติกรรม เป็นนักพูดมืออาชีพ และที่ปรึกษาทางธุรกิจ รวมทั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาตนเองและความ เป็นผู้นำ มีผลงานการเขียนที่ติดอันดับหนังสือขายดีอันดับหนึ่งของ นิวยอร์กไทมส์ เช่น The Confident Speaker, Anxious 9 to 5 และ Clients, Clients and More Clients





เรียบเรียงโดย ดวงกมล แสงสุวรรณ

ระบบหลักประกันสุขภาพ คือ ระบบการให้บริการสาธารณสุขที่ช่วย **ลดภาระค่าใช้จ่าย**ในการรักษาพยาบาลให้แก่ประชาชน และป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่แน่นอนจากการเจ็บไข้ได้ป่วย ซึ่งบางครอบครัวอาจต้องเผชิญกับค่ารักษาพยาบาลที่สูงจนอาจทำให้ล้มละลายได้ ดังนั้น หัวใจสำคัญของระบบประกันสุขภาพคือการรวมและเฉลี่ยความเสี่ยง (pooling risk and sharing risk) โดยนำค่าใช้จ่ายของคนที่มีความเสี่ยงน้อยหรือป่วยน้อย เช่น คนวัยหนุ่มสาว มาเฉลี่ยกับคนที่มีความเสี่ยงในการป่วยมาก เช่น ผู้สูงอายุและเด็ก ซึ่งจะทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแบกรับค่าใช้จ่ายร่วมกัน ไม่เป็นภาระเมื่อต้องเผชิญกับค่ารักษาพยาบาลที่สูงเกินไป

ในส่วนของระบบหลักประกันสุขภาพของไทยจำแนกสิทธิรักษาพยาบาลออกเป็น ๓ กลุ่มสำคัญ ได้แก่ สิทธิตามระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ สิทธิตามระบบประกันสังคม และสิทธิตามระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยที่แต่ละสิทธิมีการบริหารจัดการในลักษณะกองทุน ได้แก่ **กองทุนสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ กองทุนประกันสังคม และกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ** ซึ่งมีที่มาของรายได้ และรายละเอียดการบริหารจัดการที่ต่างกัน ทำให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในระบบบริการด้านสาธารณสุข รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี จึงได้มีนโยบายลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในระบบบริการสุขภาพที่ประชาชนจะได้รับ โดยบูรณาการการบริหารจัดการทั้ง ๓ กองทุนข้างต้น



๑. ระบบการบริหารจัดการระบบประกันสุขภาพในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

ระบบการบริหารจัดการระบบประกันสุขภาพในประเทศต่าง ๆ มี ๓ ระบบที่สำคัญ ได้แก่

๑.๑ ระบบภาษี (tax-based insurance) เป็นระบบที่ใช้เม็ดเงินจากภาษีที่ประชาชนจ่ายให้แก่รัฐทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยภาครัฐนำภาษีดังกล่าวมาจัดสรรเป็นงบประมาณสำหรับระบบหลักประกันสุขภาพให้แก่ประชาชน การจ่ายค่าประกันสุขภาพขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่ายของประชาชนทุกคน โดยมีภาครัฐเป็นผู้ดำเนินการในการบริหารจัดการกองทุน

๑.๒ ระบบสวัสดิการสังคม (social health insurance) เป็นระบบที่ผู้ประกันตน นายจ้าง และรัฐบาลร่วมกันจ่ายค่าประกันสุขภาพแล้วนำไปจัดระบบให้แก่ผู้ประกันตน อัตราการจ่ายค่ารักษายาบาลเช่นเดียวกับระบบภาษี คือ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่ายของประชาชน มักจะคิดเป็นสัดส่วนหรือร้อยละของรายได้ โดยไม่คำนึงว่าเป็นผู้ที่มีโรคหรือมีความเสี่ยงแค่ไหน และเป็นภาคบังคับมีการจัดการกองทุนโดยรัฐหรือให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ

๑.๓ ระบบเอกชน (private insurance) เป็นระบบที่ภาคประชาชนเป็นผู้ซื้อประกันสุขภาพจากภาคเอกชนโดยตรง โดยมีบริษัทเอกชนเป็นผู้บริหาร อัตราการจ่ายค่ารักษายาบาลขึ้นอยู่กับความเสี่ยงของผู้ซื้อประกัน เช่น อายุ เพศ โรคประจำตัว ส่วนใหญ่เป็นแบบสมัครใจ แต่บางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกาเดิมเป็นการประกันแบบสมัครใจ แต่ในปี ๒๕๕๕ ได้มีการปรับมาเป็นแบบภาคบังคับ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าทุกคน



๒. ระบบประกันสุขภาพในประเทศไทย

๒.๑ พัฒนาการของระบบประกันสุขภาพในประเทศไทย^๑

ระบบประกันสุขภาพหลักในประเทศไทยช่วงที่ผ่านมา มีการดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งจำแนกตามช่วงการพัฒนาได้เป็น ๓ ระยะ ดังนี้

๒.๑.๑ ระยะก่อตั้งระบบประกันสุขภาพหลัก (พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๓๔) มีการก่อตั้งระบบประกันสุขภาพแก่ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ แยกกัน เช่น ผู้อยู่ในระบบราชการและครอบครัว ลูกจ้างในภาคเอกชน ประชาชนผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มด้อยโอกาสต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป

๒.๑.๒ ระยะการขยายตัวของระบบประกันสุขภาพหลัก (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๔๔) เป็นช่วงที่มีการขยายความครอบคลุมประชากรของระบบประกันสุขภาพอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะกลุ่มลูกจ้างภาคเอกชน กลุ่มประชาชนทั่วไป รวมถึงกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ที่ยังคงสมควรช่วยเหลือเกื้อกูล (เช่น ผู้สูงอายุ เด็ก ผู้พิการ ทหารผ่านศึก และภิกษุสงฆ์) ขณะเดียวกัน ยังได้มีการปฏิรูปกลไกการบริหารการเงินการคลังของระบบประกันสุขภาพหลักอีกด้วย

๒.๑.๓ ระยะการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (พ.ศ. ๒๕๔๕-ปัจจุบัน) เริ่มตั้งแต่รัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่มีนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าใน พ.ศ. ๒๕๔๔ และมีการตราพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยได้มีการขยายประกันสุขภาพให้ครอบคลุมประชาชนกลุ่มที่เหลือทั้งหมด ให้มาเป็นส่วนหนึ่งในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยรวมระบบสวัสดิการประชาชนด้านารรักษายาบาล (สปร.) และโครงการบัตรประกันสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุขเข้ามาด้วย และขยายความครอบคลุมไปยังประชาชนไทยกลุ่มที่เหลือซึ่งยังไม่มีหลักประกันสุขภาพใด ๆ ที่รัฐจัดให้

^๑ สู่หลักประกันสุขภาพมาตรฐานเดียว, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, กรุงเทพฯ, กันยายน ๒๕๕๕, เข้าถึงได้จาก www.healthfocus.in.th (วันที่ค้นข้อมูล ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖), หน้า ๘-๙

^๒ ระบบประกันสุขภาพไทย, สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๒๕๕๕, หน้า ๕๑-๕๒

จากพัฒนาการทั้ง ๓ ระยะดังกล่าวข้างต้น สามารถจำแนกตามประเภทของผู้ได้รับการประกันสุขภาพ โดยแบ่งเป็นช่วงเวลา ได้ดังนี้

ช่วงเวลา	ลูกจ้างหน่วยงานรัฐ	ลูกจ้างเอกชน ภาคทางการ	อาชีพอิสระและภาคไม่ทางการ
ก่อน พ.ศ. ๒๕๑๘	- แต่ละส่วนราชการ ตั้งงบประมาณดูแลกันเอง	- เก็บค่าบริการในสถานพยาบาลรัฐ - กระทรวงต่าง ๆ ตั้งبودชนุนค่าลดหย่อนสำหรับผู้จ่ายค่ารักษาพยาบาลไม่ได้	
พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๑๙		- พ.ร.บ. กองทุนทดแทนสำหรับการเจ็บป่วยจากการทำงาน (๒๕๑๗)	- บัตรรายได้น้อยหรือโครงการสวัสดิการรักษายาบาลผู้มีรายได้น้อย สปร. (๒๕๑๘)
พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔	- พระราชกฤษฎีกาสวัสดิการรักษายาบาล		- โครงการบัตรสุขภาพ (๒๕๒๗) ภาคสมัครใจ (กองทุนหมู่บ้าน)
พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙	ข้าราชการ		
พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๔	(๒๕๒๓) โดยกรมบัญชีกลางเป็นผู้ตั้งงบประมาณผู้เดียว	- กองทุนประกันสังคมสำหรับการเจ็บป่วยที่ไม่ได้เกิดจากการทำงาน (๒๕๓๓) - ชื่อบริการจากทั้งภาครัฐและเอกชน - จ่ายแบบเหมาจ่ายรายหัวรวมผู้ปวยนอกและใน - จ่ายเพิ่มตามอัตราค่าบริการ (๒๕๓๘)	- ขยาย สปร. ไปยังผู้สูงอายุ (๒๕๓๕) และกลุ่มอื่น ๆ (๒๕๓๗) และนำปัจจัยด้านอุปสงค์มาใช้ในการจัดสรรเพิ่มขึ้น - บัตรประกันสุขภาพ ๕๐๐ บาท (๒๕๓๗) โดยรัฐบาลสมทบครึ่งหนึ่งบริหารระดับประเทศและจังหวัด
	- พ.ร.บ. ผู้ประสบภัยจากรถ (๒๕๓๖)		
พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๔	- มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านอุปสงค์ (๒๕๔๒)	- จ่ายเพิ่มตามปัจจัยเสี่ยง (๒๕๔๔)	- ระเบียบกระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ จัดสรรเงินรายหัวผู้ขึ้นทะเบียนภายในสามปี - โครงการ SIP ใน ๖ จังหวัด (๒๕๔๒) ใช้เหมาจ่ายรายหัวผู้ปวยนอกและกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม ภายใต้งบรวมผู้ปวยใน - ชดเชยค่าใช้จ่ายสูงบัตรประกันสุขภาพด้วย กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (๒๕๔๒) - นำร่องหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (๓๐ บาทรักษาทุกโรค) ใน ๖ จังหวัดภายใต้โครงการ SIP (๒๕๔๔)
พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙	- เบิกจ่ายผู้ปวยในแบบอิเล็กทรอนิกส์ - นำร่องเบิกจ่ายตรงผู้ปวยกลุ่มโรคเรื้อรัง (๒๕๔๖)		- พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ - ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (โครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค) - แยกบทบาทการซื้อให้บริการ
พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔	- จ่ายผู้ปวยในตามกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วมที่มีอัตราฐานต่างกัน (ต.ค. ๒๕๔๙) - เบิกจ่ายตรงผู้ปวยนอก (ต.ค. ๒๕๔๙)	- จ่ายอัตราเหมาจ่ายเพิ่มสำหรับโรงพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ (Hospital Accreditation)	- เหมาจ่ายรายหัวผู้ปวยนอก กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม ภายใต้งบรวมผู้ปวยใน, ค่าใช้จ่ายสูง, คุบติเหตุฉุกเฉิน - จ่ายตามการให้บริการ - การจัดการรายโรค

๒.๒ สิทธิตามหลักประกันสุขภาพของประเทศไทย^๑ (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๕๕) แบ่งเป็น

๒.๒.๑ สิทธิสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ

ในระยะแรกส่วนราชการต้นสังกัดเป็นผู้ตั้งงบประมาณในการดูแลสิทธิในกรณีนี้กันเอง ต่อมาเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ กรมบัญชีกลางจึงทำหน้าที่จัดการเบิกจ่ายงบประมาณซึ่งได้มาจากภาษีให้ส่วนราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมถึงข้าราชการบำนาญด้วย จำนวนผู้มีสิทธิประมาณร้อยละ ๗.๖ ของประชากรทั้งหมด

ปัจจุบันกระทรวงการคลังทำหน้าที่บริหารจัดการตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมอบหมายให้กรมบัญชีกลางกำกับดูแลทางกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและบริหารเงินงบประมาณ และมีกลุ่มงานสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการในสำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นหน่วยงานภายในที่ทำหน้าที่ดังกล่าว โดยที่ข้าราชการไม่ต้องจ่ายสมทบเพิ่มอีก มีสิทธิประโยชน์โดยรวมดีกว่าสิทธิอื่น ครอบคลุมห้องพิเศษ และยานอวกาศพิเศษหลักแห่งชาติ

๒.๒.๒ สิทธิประกันสังคม

ในระยะแรกครอบคลุมเฉพาะการเจ็บป่วยของลูกจ้างที่เกิดขึ้นจากการทำงาน โดยนายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบการจ่ายเบี้ยประกัน ต่อมาในปี ๒๕๓๓ ได้ขยายความครอบคลุมไปยังการเจ็บป่วยที่ไม่เกี่ยวกับการทำงาน ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยรัฐบาล นายจ้าง และลูกจ้าง ร่วมจ่ายสมทบในสัดส่วนที่เท่ากัน (ร้อยละ ๑.๕ ของเงินเดือนลูกจ้าง) ระยะแรกครอบคลุมเฉพาะสถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไป และต่อมาได้ขยายไปยังสถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างน้อยลง คือตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป ๕ คนขึ้นไป และ ๑ คนขึ้นไป ในปัจจุบันตามลำดับ และครอบคลุมไปถึงลูกจ้างชั่วคราวหรือลูกจ้างรายปีของส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ของรัฐอีกด้วย แต่ไม่ครอบคลุมถึงคู่สมรสและบุตร นอกจากสิทธิด้านการรักษายาพยาบาลแล้วยังมีสิทธิประโยชน์อื่น ๆ อีก ได้แก่ คลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ทูพพลภาพ เสียชีวิต ชราภาพ และว่างงาน โดยมีอัตราการร่วมจ่ายเงินสมทบให้แก่แต่ละสิทธิประโยชน์ที่แตกต่างกันออกไป บริหารโดยสำนักงานประกันสังคม โดยระบบนี้มีผู้ใช้สิทธิประมาณร้อยละ ๑๕.๑ ของประชากรทั้งหมด

๒.๒.๓ สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

การให้บริการและการเข้าถึงการบริการในการประกันสุขภาพเริ่มในปี ๒๕๑๘ โดยรัฐบาล หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรี มีนโยบายให้การรักษายาพยาบาลฟรีแก่ผู้มีรายได้น้อยและครอบครัวซึ่งมีการออกบัตรรายได้น้อยให้แก่คนจนผ่านทางคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอโดยมีการประเมินและออกบัตรใหม่ทุก ๆ ๓ ปี ภายใต้โครงการสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อย ต่อมาในปี ๒๕๓๕ รัฐบาล นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี มีนโยบายขยายความครอบคลุมการประกันสุขภาพไปยังกลุ่มผู้ที่สังคมควรช่วยเหลือเกื้อกูล ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ เด็ก ๐-๑๒ ปี นักเรียนมัธยมต้น ผู้พิการ ทหารผ่านศึกและครอบครัว พระภิกษุสามเณร ผู้นำชุมชนและครอบครัว และอาสาสมัครสาธารณสุขและครอบครัว ภายใต้โครงการสวัสดิการประชาชนด้านการรักษายาพยาบาล

จนกระทั่งปี ๒๕๔๔ รัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้ดำเนินโครงการ ๓๐ บาท รักษาทุกโรค โดยเริ่มดำเนินการทั่วประเทศเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ (ยกเว้นกรุงเทพมหานครซึ่งในเริ่มเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๔๕) โดยการขยายหลักประกันสุขภาพครอบคลุมคนไทยทุกคนที่ยังไม่มีหลักประกันสุขภาพงบประมาณที่ได้รับมาจากระบบภาษีบริหารจัดการโดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเป็นองค์กรมหาชนในกำกับกระทรวงสาธารณสุขโดยปัจจุบันระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าครอบคลุมประชาชนประมาณร้อยละ ๗๔.๒

นอกจากนี้ ยังมีสิทธิสำหรับผู้ที่อยู่ในความคุ้มครองของหลักประกันสุขภาพอื่นที่รัฐจัดให้ ซึ่งครอบคลุมประชาชนเฉพาะกลุ่ม เช่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ในองค์กรอิสระ ครูโรงเรียนเอกชนในระบบ จำนวนผู้ใช้สิทธิในระบบนี้ประมาณร้อยละ ๒.๓

^๑ อ้างแล้ว (๑), หน้า ๑๑-๑๓

ตารางเปรียบเทียบสิทธิประกันสุขภาพหลักทั้ง ๓ รูปแบบของประเทศไทย^๔

	สวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ	ประกันสังคม	หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
แนวคิด	สวัสดิการ (fringe benefit) สำหรับผู้ทำงานภาครัฐ	ความมั่นคงด้านสังคม (Social security)	สิทธิขั้นพื้นฐานประชาชน (entitlement)
หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง	สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
จำนวนผู้มีสิทธิ	๕ ล้านคน (๘%)	๙.๒๗ ล้านคน (๑๕.๘%)	๔๗ ล้านคน (๗๕%)
แหล่งเงิน	งบประมาณรัฐ	สมทบจากรัฐ นายจ้าง และลูกจ้างฝ่ายละเท่ากัน ร้อยละ ๑.๕ ของเงินเดือน โดยมีเพดานเงินเดือนสูงสุดที่ใช้คำนวณที่ ๑๕,๐๐๐ บาท	งบประมาณรัฐ
รูปแบบการคลัง	การเบิกจ่ายคืน (public reimbursement)	สัญญาทางปกครอง (public contracted)	การขึ้นทะเบียน หน่วยบริการและสัญญาทางปกครอง (public service unit registration & contracted)
สิทธิประโยชน์	รอบด้าน ทั้งบริการผู้ป่วยนอก/ใน ทันตกรรม ค่ายา เวชภัณฑ์ ค่าอาหารและห้องพิเศษ ค่าคลอดบุตร	รอบด้าน ทั้งบริการผู้ป่วยนอก/ใน ทันตกรรม ค่ายา เวชภัณฑ์ ค่าอาหารและห้องสามัญ ชดเชยกรณีคลอดบุตร ตาย พิการ	รอบด้าน ทั้งบริการผู้ป่วยนอก/ใน ทันตกรรม ค่ายา เวชภัณฑ์ ค่าอาหารและห้องสามัญ ค่าคลอดบุตร ชดเชยตาม ม. ๔๑
เงื่อนไขการใช้บริการ	สถานพยาบาลรัฐแห่งใดก็ได้ตามอิสระ ใช้ รพ. เอกชนได้กรณีฉุกเฉินแบบผู้ป่วยใน แต่เบิกได้ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท	เฉพาะโรงพยาบาลรัฐ หรือเอกชนคู่สัญญาที่ขึ้นทะเบียนด้วย และสถานพยาบาลในเครือข่าย	เฉพาะโรงพยาบาลรัฐ หรือเอกชนคู่สัญญาที่ขึ้นทะเบียนด้วย และสถานพยาบาลในเครือข่าย
รูปแบบวิธีการจ่ายเงิน	ผู้ป่วยนอก ตามปริมาณบริการ และราคาที่เรียกเก็บย้อนหลังสำหรับบริการผู้ป่วยในตามรายป่วยในอัตราที่กำหนด (กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม)	เหมาจ่ายรายหัวรวมสำหรับบริการผู้ป่วยนอกและใน และจ่ายเพิ่มเป็นรายกรณี	เหมาจ่ายรายหัวสำหรับบริการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและผู้ป่วยนอก งบประมาณจำกัดวงเงินรวมถ่วงน้ำหนักตามกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม และจ่ายตามปริมาณบริการหรือรายป่วยเฉพาะกรณี สำหรับบริการผู้ป่วยใน

^๔ วารสาร HSRI Forum ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๖ ประจำเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕, ลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มความเป็นธรรม “๓ กองทุนสุขภาพ” รับความท้าทายในอนาคต



๒.๓ ปัญหาและช่องว่างในระบบประกันสุขภาพ^๔

เนื่องจากระบบประกันสุขภาพไทยมีการบริหารจัดการสิทธิในรูปแบบกองทุนสุขภาพที่มีรายละเอียดต่างกัน ๓ กองทุนหลัก ได้แก่ กองทุนสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ กองทุนประกันสังคม และกองทุนหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งทั้งสามกองทุนดังกล่าวอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่ต่างกัน กล่าวคือกองทุนสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ อยู่ภายใต้การบริหารจัดการของกรมบัญชีกลาง สังกัดกระทรวงการคลัง กองทุนประกันสังคมอยู่ภายใต้การกำกับของสำนักงานประกันสังคม สังกัดกระทรวงแรงงาน และกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติอยู่ภายใต้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข การบริหารจัดการจึงมีลักษณะแยกส่วน ทำให้มีต้นทุนที่สูงเกินควร เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการบริหารที่ซ้ำซ้อนและสิทธิประโยชน์ในการรักษายาบาลของผู้ป่วยภายใต้แต่ละกองทุนแตกต่างกัน เช่น ทั้งสามกองทุนต่างมีฐานข้อมูลผู้ป่วยและค่าใช้จ่ายในการรักษายาบาลที่ต่างกันมีการคำนวณต้นทุนในการรักษายาบาลที่ต่างกันมีระบบการตรวจสอบการเบิกจ่ายหรือการรับเรื่องร้องเรียนที่แยกส่วนกัน การที่แต่ละกองทุนดำเนินการอย่างเป็นเอกเทศนอกจากจะทำให้มีต้นทุนในการบริหารสูงแล้วยังส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำของสิทธิในการได้รับการรักษายาบาลอีกด้วย เช่น โรคเดียวกันอาจมีอัตราการเบิกจ่ายที่ต่างกันทำให้ผู้ป่วยที่เป็นสมาชิกกองทุนสุขภาพที่มีอัตราการเบิกจ่ายสูงกว่ามีโอกาสที่จะได้รับการรักษายาบาลที่ดีกว่า

จากการที่กองทุนทั้งสามเกิดขึ้นมาต่างกรมต่างวาระกัน สิทธิประโยชน์ในการรักษายาบาลจึงต่างกัน เช่น ข้าราชการและครอบครัวได้รับสิทธิในการเลือกใช้สถานพยาบาลที่ร่วมโครงการได้ทุกแห่งทั่วประเทศ ในขณะที่สมาชิกประกันสังคมสามารถใช้บริการรักษายาบาลได้เฉพาะสถานพยาบาลที่ขึ้นทะเบียนไว้ และต้องจ่ายเงินสมทบเพื่อที่จะได้มาซึ่งสิทธิในการได้รับการรักษายาบาล ในขณะที่ผู้ที่ได้รับสิทธิภายใต้กองทุนหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและกองทุนสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการได้รับสิทธิฟรี อันเป็นเหตุให้มีการเรียกร้องของลูกจ้างภาคเอกชนที่จะเลิกจ่ายเงินส่วนนี้เพราะเห็นว่าตนต้องจ่ายเงินสองต่อ คือ จ่ายภาษีเงินได้ที่รัฐนำมาอุดหนุนกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และจ่ายค่าเบี้ยประกันอีกด้วย

^๔ ระบบประกันสุขภาพที่มีประสิทธิภาพและเท่าเทียมของไทยในอนาคต, เข้าถึงได้จาก <http://thaipublica.org/2013/02/future-of-national-health-care-system/> (วันที่ค้นข้อมูล ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖)

นอกจากนี้ ผู้ที่เข้ารับบริการรักษาพยาบาลโดยใช้สิทธิประกันสังคมและหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมีความรู้สึกว่าได้รับมาตรฐานการรักษาและการให้บริการที่ดีกว่ากลุ่มที่ใช้ระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ เนื่องจากการเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลภายใต้สองกองทุนแรกเป็นระบบ “เหมาจ่ายรายหัว” (per capitation) ทำให้สถานพยาบาลมีแรงจูงใจที่จะลดต้นทุนในการให้บริการรักษาพยาบาล เนื่องจากการจัดสรรค่ารักษายาบาลในอัตราที่เหมาะสมจ่ายรายปีมาแล้ว ในขณะที่ในกรณีหลังเป็นระบบ “จ่ายตามจริง” (fee for service) ทำให้สถานพยาบาลสามารถเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลให้แก่ข้าราชการและครอบครัวได้ทุกครั้งโดยไม่มีวงเงินที่จำกัด



๓. การบูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ

รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้เล็งเห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในระบบบริการสาธารณสุข จึงได้ดำเนินนโยบายบูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนทุกคนทุกสิทธิเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่จำเป็นได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และได้รับบริการที่มีคุณภาพ ตามนโยบายรัฐบาลข้อ ๑.๑๔ คือ พัฒนาระบบประกันสุขภาพ เพิ่มประสิทธิภาพของระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการอย่างมีคุณภาพ สะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม รวมทั้งบูรณาการสิทธิของผู้ป่วยที่พึงได้รับจากระบบประกันสุขภาพต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้มีความร่วมมือกันระหว่าง ๓ กองทุนประกันสุขภาพภาครัฐ ประกอบด้วย กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กองทุนสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ และกองทุนประกันสังคม ในการบูรณาการสิทธิประโยชน์หรือบริการที่จำเป็นเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการที่มีมาตรฐานเดียวกัน อย่างเท่าเทียมกัน โดยได้มีการบูรณาการระบบบริการรักษายาบาลร่วมกันของ ๓ กองทุน ดังนี้

๓.๑ การบูรณาการระบบบริการเจ็บป่วยฉุกเฉินสำหรับประชาชนทุกคน ทุกสิทธิ ภายใต้โครงการเจ็บป่วยฉุกเฉินถึงแก่ชีวิต ไม่ถามสิทธิ โกลัที่โหนดไปทีนั้น โดยมีหลักการ คือ กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินเร่งด่วนหรือเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต ประชาชนทุกคนทุกสิทธิสามารถไปรับบริการที่ใดก็ได้ รวมทั้งโรงพยาบาลเอกชนนอกระบบ ตามความจำเป็น อย่างเสมอภาค และมาตรฐานเดียวกัน **โดยไม่ถามสิทธิ และไม่ต้องสำรองจ่ายค่าใช้จ่ายล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับบริการรักษายาบาลอย่างสะดวก รวดเร็ว ทันการณ์ และไม่มีอุปสรรคด้านค่าใช้จ่าย** โดยเริ่มให้บริการตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นต้นมา ซึ่งเป็นการรักษายาบาลในกรณีที่ประชาชนเจ็บป่วยฉุกเฉินตามประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน^๖ มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการสร้างหลักประกันสุขภาพที่มีประสิทธิภาพแก่ประชาชนไทยและระบบบริการในภาพรวม ระหว่างกรมบัญชีกลาง สำนักงานประกันสังคม สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และ ๖ หน่วยงานผู้ให้บริการ โดยบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง ๓ กองทุนกับหน่วยให้บริการรักษายาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน มีสาระสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ (๑) ร่วมกันให้บริการและพัฒนา ระบบบริการผู้ป่วยฉุกเฉินเพื่อให้ประชาชนไทยทุกคนได้รับบริการอย่างรวดเร็วมีคุณภาพมาตรฐานและมีความเท่าเทียมกันในทุกสิทธิ เพื่อให้ผู้ป่วยมีความปลอดภัย และลดการเสียชีวิตหรือความพิการ (๒) พัฒนาระบบข้อมูลการให้บริการผู้ป่วยฉุกเฉิน เพื่อพัฒนา

^๖ ประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน เรื่อง หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อคัดแยกระดับความฉุกเฉินและมาตรฐานการปฏิบัติการฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๑๓๑ วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔



ประสิทธิภาพของระบบบริการผู้ป่วยฉุกเฉิน (๓) พัฒนาระบบการเบิกจ่ายชดเชยและตรวจสอบค่าบริการเจ็บป่วยฉุกเฉิน ที่ไม่เป็นภาระแก่ผู้ป่วยฉุกเฉิน เกิดความรวดเร็ว และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย และ (๔) พัฒนาระบบบริการอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนและระบบบริการในภาพรวมต่อไป^๙

โดยการดำเนินการข้างต้นมีสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการจัดการธุรกรรมการเบิกจ่ายและระบบข้อมูลการใช้บริการเจ็บป่วยฉุกเฉินของประชาชนทุกสิทธิตามโครงการ (Clearing House)^{๑๐} และมีการแก้ไขข้อบังคับฯ เพื่อรองรับการใช้สิทธิรับบริการเจ็บป่วยฉุกเฉินสำหรับผู้มีสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า^{๑๑}

๓.๑.๑ ผลการดำเนินงานโครงการเจ็บป่วยฉุกเฉิน ถึงแก่ชีวิต ไม่ตามสิทธิ ใกล้เคียง ไกลที่ไหน ไปที่นั่น (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๖) ให้บริการผู้ป่วยทุกสิทธิแล้ว ๒๒,๘๓๖ ราย ช่วยชีวิตผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตได้ ๘,๐๒๓ ราย มีผู้ป่วยไปใช้บริการโดยไม่ฉุกเฉินร้อยละ ๑๕ และมีโรงพยาบาลเอกชนเรียกเก็บค่ารักษาจากประชาชนร้อยละ ๒๕ และเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ มีการประชุมแก้ไขผลกระทบจากการดำเนินงานตามนโยบายบูรณาการ ๓ กองทุน เรื่องเจ็บป่วยฉุกเฉิน โดยที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาบททวนเรื่องที่ยังเป็นประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติ ๔ เรื่อง ได้แก่ คำจำกัดความของ “เจ็บป่วยฉุกเฉิน” มาตรการทางกฎหมายและแนวทางการกำกับการดำเนินงาน การส่งต่อผู้เจ็บป่วยฉุกเฉิน ระบบประสานหาเตียงเคลื่อนย้ายเมื่อพ้นวิกฤต และการปรับอัตราการเรียกเก็บที่เหมาะสมของโรงพยาบาลเอกชน ทั้งนี้ที่ประชุมเห็นว่าควรกำหนดนิยามออกมาเป็นกลุ่มอาการเพื่อให้ประชาชนเข้าใจชัดเจน และให้ทำคำจำกัดความใหม่ว่า “เจ็บป่วยฉุกเฉิน ถึงแก่ชีวิต หรือเป็นอันตรายสืบต่อไป” พร้อมกำหนด ๓ มาตรการ ได้แก่ ๑) กรณีพบว่าไม่ใช้การเจ็บป่วยฉุกเฉิน ให้โรงพยาบาลทำตามหน้าที่รักษาเบื้องต้น ขณะเดียวกันให้โทรศัพท์แจ้งสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเพื่อขอคำอนุมัติล่วงหน้าก่อน เพื่อมั่นใจว่าเบิกจ่ายได้แน่นอน ๒) กรณีผู้ป่วยเมื่อพ้นภาวะวิกฤตแล้ว ต้องมีการส่งต่อ โดยให้กรมการแพทย์เป็นแกนกลางในการประสานการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยเมื่อพ้นภาวะวิกฤตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ประสานงานหลักในต่างจังหวัด และ ๓) มีมาตรการรับประกันเวลาในการส่งต่อผู้ป่วย^{๑๒}

^๙ กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์. สำนักโฆษก. ข่าวทำเนียบ [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://media.thaigov.go.th>. (วันที่ค้นข้อมูล ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

^{๑๐} มติคณะรัฐมนตรี (๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖) เรื่อง การทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการจัดการธุรกรรมการเบิกจ่ายและระบบข้อมูลบริการสาธารณสุข (National Clearing House) ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติตามนโยบายการบูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพระบบประกันสุขภาพของรัฐบาล ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๘๒๖๘ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖

^{๑๑} ข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติว่าด้วยการใช้สิทธิรับบริการสาธารณสุข กรณีที่มีเหตุสมควรกรณีอุบัติเหตุหรือกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๕

^{๑๒} กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์. สำนักโฆษก. ข่าวทำเนียบ [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://media.thaigov.go.th>. (วันที่ค้นข้อมูล ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖)

๓.๑.๒ การสำรวจความคิดเห็นประชาชนต่อการที่รัฐบาลจัดทำโครงการเจ็บป่วยฉุกเฉิน ถึงแก่ชีวิต ไม่ถามสิทธิ โกลีที่โหนด ไปที่นั้น ในระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕-๓๑กรกฎาคม ๒๕๕๕ พบว่า ทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่างจังหวัดในเขตเทศบาล และต่างจังหวัดนอกเขตเทศบาล ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับโครงการ ร้อยละ ๘๘.๙ ๘๗.๙ และ ๘๕.๙ ตามลำดับ โดยเมื่อเปรียบเทียบโครงการ/มาตรการเร่งด่วนต่าง ๆ ที่รัฐบาลดำเนินการทั้งหมด พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการนี้มากที่สุด โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย ๗.๙๓ จากคะแนนเต็ม ๑๐^{๙๙}

ต่อมาได้มีการขยายสิทธิรับบริการเจ็บป่วยฉุกเฉินของพนักงานรัฐวิสาหกิจ และข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น ตามนโยบายการบูรณาการระบบประกันสุขภาพของรัฐบาล โดยให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เรื่อง มาตรฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้างในรัฐวิสาหกิจ แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ ปี ๒๕๕๙) และแก้ไขหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้รองรับการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินคืนให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการจัดการธุรกรรมการเบิกจ่ายและระบบข้อมูลต่าง ๆ (Clearing House) และสำรองจ่ายให้หน่วยบริการไปก่อนได้ เพื่อปรับมาตรฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้างสำหรับพนักงานรัฐวิสาหกิจ ให้รองรับการขยายสิทธิรับบริการเจ็บป่วยฉุกเฉินของพนักงานรัฐวิสาหกิจและข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่นให้สามารถรับบริการเจ็บป่วยฉุกเฉินที่ใดก็ได้และไม่ต้องสำรองค่าใช้จ่ายล่วงหน้าตามนโยบายรัฐบาล^{๑๐๐}

๓.๒ การบูรณาการระบบการให้บริการผู้ป่วยเอดส์ และผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย เริ่มเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ในโรงพยาบาลรัฐและเอกชนที่เข้าร่วมโครงการทั่วประเทศเพื่อให้ผู้ป่วยทุกรายทุกสิทธิเข้าถึงการบำบัดรักษาด้วยมาตรฐานเดียวกัน และได้รับการรักษาแบบเดิมอย่างต่อเนื่อง แม้จะเปลี่ยนสิทธิการรักษาก็ตาม ซึ่งการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์ ครอบคลุม ๔ บริการ ประกอบด้วย (๑) การรักษาด้วยยาต้านไวรัสและยาอื่น ๆ (๒) การตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อติดตามการรักษา (๓) บริการให้คำปรึกษาและตรวจเลือกแบบสมัครใจ และ (๔) การป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มผู้ติดเชื้อ ในส่วนของบริการผู้ป่วยโรคไตวายฯ ประกอบด้วย ๑) การล้างไตทางช่องท้อง ๒) การฟอกเลือด ๓) การให้ยากระตุ้นเม็ดเลือดแดง และ ๔) การปลูกถ่ายไต^{๑๐๑}

๓.๒.๑ ผลการดำเนินการให้บริการผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ มีผู้ลงทะเบียนสะสมทั้งสิ้น ๓๕๒,๙๕๖ ราย เป็นรายใหม่ ๑๒,๓๕๕ ราย ได้รับยาต้านไวรัสแล้วจำนวน ๑๖๙,๗๙๒ ราย (ร้อยละ ๔๗.๓๖ จากเป้าหมาย ๓๖๔,๔๐๐ คน) ได้รับยาต้านไวรัสสูตรพื้นฐานจำนวน ๑๕๖,๓๑๑ ราย (ร้อยละ ๙๙.๕๖ จากเป้าหมาย ๑๕๗,๐๐๐ ราย) ได้รับยาต้านไวรัสสูตรดื้อยาจำนวน ๑๓,๔๔๑ ราย (ร้อยละ ๗๗.๔๘ จากเป้าหมาย ๑๗,๔๐๐ ราย) นอกจากนี้ ยังมีผู้ป่วยได้รับการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ได้แก่ CD4 อย่างน้อย ๒ ครั้งต่อปี ๑๔๖,๑๕๕ ครั้ง (ร้อยละ ๖๓.๒๘ จากเป้าหมาย ๒๓๐,๙๘๐ ครั้ง) ตรวจค่าไวรัสในกระแสเลือด ๑ ครั้งต่อปี ๕๑,๖๘๐ ครั้ง (ร้อยละ ๒๙.๖๓ จากเป้าหมาย ๑๗๔,๔๐๐ คน) และการตรวจเชื้อไวรัสดื้อยา (Drug resistance) จำนวน ๒,๖๒๐ ราย (ร้อยละ ๕๒.๔๐ จากเป้าหมาย ๕,๐๐๐ ราย)^{๑๐๒}

๓.๒.๒ ผลการดำเนินการให้บริการผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ มีผู้รับบริการทั้งสิ้น ๒๗,๓๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๗๗ จากเป้าหมาย ๓๑,๕๓๔ คน รายละเอียดดังนี้^{๑๐๓}

๓.๒.๒.๑ การล้างไตผ่านทางช่องท้อง (Continuous Ambulatory Peritoneal Dialysis: CAPD) ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่รับบริการล้างไตผ่านทางช่องท้องคิดเป็นร้อยละ ๘๕.๓๙ (จากเป้าหมาย ๑๖,๕๑๓ คน) ผู้ป่วยลงทะเบียนทั้งสิ้น ๒๒,๕๙๐ คน โดยจำแนกเป็นผู้ป่วยที่ยังมีชีวิต จำนวน ๑๒,๐๕๖ คน (ร้อยละ ๕๓.๓๗ ของผู้ลงทะเบียน) ผู้ป่วยที่เสียชีวิตแล้ว ๘,๑๘๓ คน และเปลี่ยนวิธีการรักษา จำนวน ๒,๓๕๑ คน

^{๙๙} มติคณะรัฐมนตรี (๘ มกราคม ๒๕๕๖) เรื่อง การขยายสิทธิรับบริการเจ็บป่วยฉุกเฉินของพนักงานรัฐวิสาหกิจ และข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น ตามนโยบายการบูรณาการระบบประกันสุขภาพของรัฐบาล ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๗๒๔ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖

^{๑๐๐} อ้างแล้ว (๑๑)

^{๑๐๑} กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์. สำนักโฆษก. ข่าวทำเนียบ [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://media.thaigov.go.th> (วันที่ค้นข้อมูล ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕)

^{๑๐๒} รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล (นโยบายเร่งด่วน) ระหว่างวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖, กระทรวงสาธารณสุข เข้าถึงได้จาก http://ict4.moph.go.th/reportm/images/stories/doc/policy_moph_may56.pdf (วันที่ค้นข้อมูล ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖)

^{๑๐๓} อ้างแล้ว (๑๔)

๓.๒.๒.๒ การฟอกเลือด (Hemodialysis: HD) ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่รับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๖๔ (จากเป้าหมาย ๑๓,๗๕๗ คน) โดยมีผู้ป่วยลงทะเบียนทั้งสิ้น ๑๕,๒๑๓ คน จำแนกเป็นผู้ป่วยที่ยังมีชีวิต จำนวน ๘,๖๖๙ คน (ร้อยละ ๕๖.๙๘ ของผู้ลงทะเบียน) ผู้ป่วยที่เสียชีวิตแล้ว ๕,๕๔๒ คน และเปลี่ยนวิธีการรักษาจำนวน ๑,๓๐๒ คน

๓.๒.๒.๓ การผ่าตัดเปลี่ยนถ่ายไต และรับยากดภูมิคุ้มกัน (KT-Immune) ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ผ่านการปลูกถ่ายไตแล้วได้รับยากดภูมิคุ้มกันคิดเป็นร้อยละ ๕๑.๐๓ (จากเป้าหมาย ๑,๒๖๔ คน) โดยมีผู้ลงทะเบียนไว้ทั้งสิ้น ๗๕๗ คน จำแนกเป็นผู้ป่วยที่ยังมีชีวิต จำนวน ๖๐๐ คน (ร้อยละ ๗๙.๒๖ ของผู้ลงทะเบียน) ผู้ป่วยที่เสียชีวิตแล้ว ๕๓ คน และเปลี่ยนวิธีการรักษาจำนวน ๑๐๔ คน



๔. ผลการประเมินการให้บริการผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินร่วมสามกองทุน ภายใต้นโยบายเจ็บป่วยฉุกเฉิน รักษาทุกที่ ที่เข้าถึงทุกคน^{๖๖}

สำนักงานวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักประกันสุขภาพไทย สถาบันวิจัยระบบสุขภาพ ได้ประเมินผลการให้บริการผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินร่วมสามกองทุน ภายใต้นโยบายเจ็บป่วยฉุกเฉินรักษาทุกที่ ที่เข้าถึงทุกคน พบว่าผู้ป่วยทุกสิทธิเข้าใช้บริการโรงพยาบาลเอกชนนอกระบบเบิกจ่ายเดิมของสามกองทุนประกันสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วยฉุกเฉินเพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลา ๖ เดือนหลังการประกาศนโยบาย โดยมีผู้ป่วยสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการใช้บริการช่องทางนี้มากกว่าค่าเฉลี่ยของทุกสิทธิ ๕ เท่า จึงอนุมานได้ว่า นโยบายนี้ประสบความสำเร็จในการขยายช่องทางการเข้าถึงบริการในภาวะฉุกเฉินของโรงพยาบาลเอกชนนอกระบบการเบิกจ่ายเดิมได้อย่างชัดเจน รวมทั้งเป็นก้าวแรกของการขยายความรับรู้เกี่ยวกับบริการของโรงพยาบาลเอกชนสำหรับผู้ป่วยฉุกเฉินทั่วประเทศ ถ้าระบบสารสนเทศครอบคลุมโรงพยาบาลทั้งหมดในภาครัฐและภาคเอกชนก็จะทำให้วิเคราะห์ได้ชัดเจนว่านโยบายนี้บรรลุถึงการลดความเหลื่อมล้ำระหว่างสามกองทุนฯ หรือไม่ เพียงใด

นอกจากนี้ สำนักงานวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักประกันสุขภาพไทยยังได้ดำเนินการประเมินผลการนำนโยบายเจ็บป่วยฉุกเฉินรักษาทุกที่ ที่เข้าถึงทุกคน ไปสู่การปฏิบัติ พบว่า

๔.๑ จำนวนผู้ป่วยในเพิ่มขึ้นในขณะที่จำนวนผู้ป่วยนอกลดลง โดยจำนวนการให้บริการฉุกเฉินกรณีผู้ป่วยนอกที่ลดลง ไม่น่าจะเกิดจากการมีผู้ป่วยกรณีฉุกเฉินลดลงแต่เกิดจากอัตราขาดเซชบริการผู้ป่วยนอกที่ไม่พอใจ โรงพยาบาลเอกชนจึงเลือกที่จะเรียกเก็บค่าบริการตรงจากผู้ป่วยนอกแทนการให้ผู้ป่วยใช้สิทธิแล้วโรงพยาบาลไปเบิกจากรัฐ

๔.๒ จากการสุ่มสัมภาษณ์ผู้ป่วยฉุกเฉินที่นอนรักษาตัวในโรงพยาบาลเอกชนภายหลังจากออกจากโรงพยาบาลแล้วพบว่าผู้ป่วยในทุกสิทธิล้วนต้องสำรองจ่ายค่ารักษายาบาลล่วงหน้าเกือบครึ่งหนึ่ง โดยกลุ่มสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการมีสัดส่วนมากที่สุด คือ ร้อยละ ๘๐ ทั้งนี้ จำนวนเงินที่สำรองจ่ายสำหรับบริการผู้ป่วยในอาจมากถึงครั้งละ ๒๐,๐๐๐ บาท สาเหตุที่ผู้ป่วยต้องสำรองจ่ายน่าจะมีที่มาหลายประการ ได้แก่ ผู้ป่วยไม่รับรู้สิทธิผู้ป่วยไม่ทราบว่าจะร้องเรียนทางหมายเลขโทรศัพท์ใดเมื่อมีปัญหาการใช้สิทธิและการกำหนดนิยามของภาวะฉุกเฉินยังคลุมเครือ

๔.๓ ผู้ป่วยกลุ่มด้อยโอกาสมีความกังวลต่อการถูกเรียกเก็บค่าบริการแม้ในภาวะฉุกเฉินเป็นอุปสรรคต่อการตัดสินใจเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชนใกล้จุดเกิดเหตุ ดังปรากฏผลจากการสัมภาษณ์ผู้นำกลุ่มด้อยโอกาส (ชุมชนแออัด ผู้พิการ ผู้สูงอายุ) ซึ่งพบว่าเพียงครึ่งเดียวเลือกที่จะไปโรงพยาบาลเอกชนถ้าตนเองตกอยู่ในภาวะฉุกเฉิน แม้รับรู้ว่ามีนโยบายนี้ ประเด็นนี้บ่งชี้ว่าการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึงและยังไม่สามารถสร้างความมั่นใจให้แก่กลุ่มด้อยโอกาสในเรื่องนี้ได้

จากปัญหาและช่องว่างในระบบประกันสุขภาพ ทำให้รัฐบาล กองทุนสุขภาพภาครัฐ และหน่วยงานผู้ให้บริการด้านสาธารณสุข ร่วมกันทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและช่องว่างนั้น ๆ นอกจากนี้ นักวิชาการหลายท่านได้เสนอความคิดเห็นบนเวทีต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจของรัฐบาลซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดเป็นนโยบายและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป แต่ไม่ว่าการบูรณาการกองทุนประกันสุขภาพจะดำเนินไปในทิศทางใด จะต้องไม่ขัดกับหลักการและเจตนารมณ์ของการบูรณาการกองทุน คือลดความเหลื่อมล้ำระหว่างระบบประกันสุขภาพ เพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในระบบประกันสุขภาพ เพิ่มความสามารถของระบบสาธารณสุขในการรองรับปัญหาสุขภาพใหม่ ๆ และเพื่อความยั่งยืนด้านการคลังของระบบบริการสาธารณสุขในอนาคตต่อไป

^{๖๖} การประเมินการให้บริการผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินร่วมสามกองทุน ภายใต้นโยบาย เจ็บป่วยฉุกเฉิน รักษาทุกที่ ที่เข้าถึงทุกคน, สำนักงานวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักประกันสุขภาพไทย, สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, ๒๕๕๕



๕. บทสรุป

เจตนารมณ์สำคัญของการบูรณาการระบบประกันสุขภาพตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี คือเพื่อให้ประชาชนทุกคนได้รับบริการอย่างมีคุณภาพ สะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม รวมทั้งเป็นการบูรณาการสิทธิของผู้ป่วยที่พึงได้รับจากระบบประกันสุขภาพต่าง ๆ และบูรณาการแผนงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีความคืบหน้าในการดำเนินการที่สำคัญ คือ การดำเนินโครงการ **“เจ็บป่วยฉุกเฉิน ถึงแก่ชีวิต ไม่ถามสิทธิ โกลั่ที่ไหนไปที่นั่น”** การจัดระบบการดูแลรักษาผู้ป่วยเอดส์และผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง ระยะสุดท้าย และการอนุมัติในหลักการให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางจัดการธุรกรรมการเบิกจ่าย และระบบข้อมูลบริการสาธารณสุข (National Clearing House) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการดำเนินการในเรื่องนี้มีเป้าหมายครอบคลุมประชาชนทุกคนและเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ดังนั้น กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดที่จะต้องสร้างความเข้าใจจึงมีจำนวนมาก การประชาสัมพันธ์ให้แก่กลุ่มเป้าหมายทั้งหน่วยปฏิบัติและประชาชนในแต่ละกลุ่มจึงเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างทั่วถึงโดยเร็วไม่ว่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและวิธีการใช้สิทธิในการรักษาพยาบาลฉุกเฉินเพื่อไม่ให้เกิดการใช้สิทธิซ้ำซ้อน นอกจากนี้ รัฐบาลจะต้องผลักดันการทำงานของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในฐานะ National Clearing House รวมทั้งการปรับสิทธิประโยชน์ เงื่อนไขการให้บริการ และรูปแบบวิธีการจ่ายเงินของผู้ใช้สิทธิให้เท่าเทียมกัน **เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของประชาชนต่อไป** 🍀





เรื่อง หลักเกณฑ์ราคากลางการจ้างที่ปรึกษา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ ลงมติว่า รับทราบหลักเกณฑ์ราคากลางการจ้างที่ปรึกษา โดยให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยสาระสำคัญของหลักเกณฑ์ราคากลางการจ้างที่ปรึกษาสรุปได้ ดังนี้

๑. แนวทางการใช้อัตราเงินเดือนพื้นฐาน (Basic Salary) ข้อมูลอัตราเงินเดือนพื้นฐานของ ๕ กลุ่มวิชาชีพ ประกอบด้วย กลุ่มวิชาชีพวิศวกรรม สถาปัตยกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) การเงิน และงานวิจัย โดยแยกระดับวุฒิการศึกษาเป็นระดับปริญญาตรี โท และเอก ยกเว้นกลุ่มวิชาชีพสถาปัตยกรรมมีเฉพาะระดับปริญญาตรี ที่ประกอบธุรกิจที่ปรึกษาที่เป็นนิติบุคคล ประสบการณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มวิชาชีพแยกเป็นรายปีตั้งแต่ ๕ ปี จนถึง ๓๐ ปี และมากกว่า ๓๐ ปีขึ้นไป

๒. แนวทางการใช้ตัวคูณอัตราค่าตอบแทน (Mark-Up Factor) ตัวคูณอัตราค่าตอบแทนมีพื้นฐานมาจากการคิดรวมค่าสวัสดิการสังคม (Social Charges) ค่าโสหุ้ย (Overhead) และค่าวิชาชีพ (Professional Fee) กับเงินเดือนพื้นฐาน (Basic Salary) ของที่ปรึกษา โดยคิดเป็นร้อยละของเงินเดือนพื้นฐาน

๓. แนวทางและหลักเกณฑ์ในการคำนวณราคากลางค่าจ้างที่ปรึกษา การคำนวณค่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินโครงการ ประกอบด้วยค่าใช้จ่าย ๒ ส่วน คือ ค่าตอบแทนบุคลากร (Remuneration) และค่าใช้จ่ายตรง (Direct Cost)

๔. ขั้นตอนการคำนวณค่าจ้างที่ปรึกษาทั้งโครงการ ค่าจ้างที่ปรึกษาทั้งโครงการจะเป็นผลรวมของค่าตอบแทนบุคลากร (Remuneration) และค่าใช้จ่ายตรง (Direct Cost) มีขั้นตอนในการคำนวณ ประกอบด้วย

๔.๑ ขั้นตอนที่ ๑ เจ้าของโครงการจะต้องแจกแจงหรือกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการดำเนินงาน

๔.๒ ขั้นตอนที่ ๒ กำหนดประเภทบุคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่จะเข้าดำเนินโครงการ

๔.๓ ขั้นตอนที่ ๓ กำหนดวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ พร้อมกับประเมินระยะเวลาการทำงานของแต่ละคนที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ

๔.๔ ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำอัตราเงินเดือนพื้นฐานของที่ปรึกษาแต่ละคน (Basic Salary) คูณกับตัวคูณอัตราค่าตอบแทน (Mark-up Factor) และคูณกับระยะเวลาการทำงาน จะได้ค่าจ้างที่ปรึกษาของแต่ละคน ผลรวมค่าจ้างที่ปรึกษาของทุกคนจะเป็นค่าตอบแทนบุคลากร (Remuneration) ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ

๔.๕ ขั้นตอนที่ ๕ ค่าใช้จ่ายตรง (Direct Cost) เมื่อรวมกับค่าตอบแทนบุคลากรทั้งโครงการกับค่าใช้จ่ายทางตรง (Direct Cost) จะได้ค่าจ้างที่ปรึกษาทั้งโครงการ

๕. การทบทวนหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางการจ้างที่ปรึกษา อัตราเงินเดือนพื้นฐาน และอัตราตัวคูณค่าตอบแทนตามความเหมาะสม ดำเนินการอย่างน้อยทุก ๕ ปี

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๒๘ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖



เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ราคากลางการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ ลงมติว่า

๑. อนุมัติและเห็นชอบตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ ดังนี้

๑.๑ อนุมัติให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ ใช้หลักเกณฑ์การกำหนดราคางานพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทโปรแกรมประยุกต์ บนเว็บไซต์ <http://ni3.mict.go.th/ictestimate01/> ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการจัดหาระบบดังกล่าวต่อไป

๑.๒ เห็นชอบให้สำนักงบประมาณและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคางานพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทโปรแกรมประยุกต์ ประกอบการพิจารณาจัดสรรหรือตั้งงบประมาณ สำหรับงานพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทโปรแกรมประยุกต์

๒. ให้คณะกรรมการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐทำหน้าที่พิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การกำหนดราคางานพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทโปรแกรมประยุกต์ตามความเหมาะสมและจำเป็น โดยไม่จำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติม เนื่องจากคณะกรรมการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐทำหน้าที่ดังกล่าวอยู่แล้ว และสำนักงบประมาณจะพิจารณาตั้งงบประมาณและจัดสรรงบประมาณ โดยไม่เกินหลักการแนวทางการประเมินราคางานพัฒนาระบบประเภทโปรแกรมประยุกต์ดังกล่าวต่อไป ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๓๔ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖



การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ

เรื่อง การขอความเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ จากเดิมแข่งขันเป็นประจำทุกปี เป็นแข่งขัน ๒ ปี ต่อครั้ง

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบตามที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเสนอให้เปลี่ยนแปลงการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติจากเดิมแข่งขันเป็นประจำทุกปี เป็นแข่งขัน ๒ ปี ต่อครั้ง

๒. ให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารับความเห็นของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาดำเนินการด้วย ดังนี้

๒.๑ โดยปกติจะมีการจัดการแข่งขันกีฬาคอนฟิเดอรัลควบคู่ไปกับการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติด้วย เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติเป็นแข่งขัน ๒ ปี ต่อครั้งแล้ว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องให้การส่งเสริมและดูแลให้มีการจัดการแข่งขันกีฬาคอนฟิเดอรัลให้เหมาะสมและให้มีมาตรฐานที่สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติต่อไปด้วย

๒.๒ การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ควรพิจารณากำหนดช่วงเวลาให้เหมาะสมสอดคล้องกับกำหนดการแข่งขันกีฬาในระดับภูมิภาคและระดับโลก (เช่น การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก เป็นต้น) ตามลำดับ เพื่อช่วยให้สามารถคัดเลือกนักกีฬาไทยเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันในระดับนานาชาติและระดับโลกได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ควรให้มีการกระจายการจัดการแข่งขันกีฬาออกไปในภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งกำหนดชนิดกีฬาให้เหมาะสมด้วย

๒.๓ การแข่งขันกีฬาในระดับโลกได้อนุญาตให้นักกีฬาอาชีพเข้าร่วมการแข่งขันได้เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาว่าจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขประการใดหรือไม่ สำหรับนักกีฬาอาชีพได้เข้าร่วมการแข่งขันด้วย และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักกีฬาไทยที่มีศักยภาพและสมรรถนะสูงในแต่ละประเภทได้เข้าร่วมการแข่งขันและก้าวไปสู่การเป็นนักกีฬาอาชีพต่อไป

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๗๗/๘๑ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖



วันหยุดราชการประจำปีเพิ่มเติม



ในพื้นที่จังหวัดสงขลา



เรื่อง การกำหนดวันหยุดราชการประจำปีเพิ่มเติมในพื้นที่จังหวัดสงขลา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ **๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖** ลงมติว่า เห็นชอบกำหนดให้ วันตรุษอีดีลฟีตรี (วันรายอปอซอ) วันตรุษอีดีลอัฎฮา (วันรายอฮัจยี) และวันตรุษจีน เป็นวันหยุดราชการเพิ่มเติมอีก ๓ วัน ในพื้นที่จังหวัดสงขลาเพิ่มเติมจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๑๗ และ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ ที่กำหนดให้จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล มีวันหยุดราชการประจำปีเพิ่มเติมอันเป็นวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม ประกอบด้วย วันตรุษอีดีลฟีตรี (วันรายอปอซอ) วันตรุษอีดีลอัฎฮา (วันรายอฮัจยี) และวันตรุษจีน

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ตัวหนังสือที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๓๙ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

วันหยุดราชการเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ



เรื่อง กำหนดวันหยุดราชการเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ลงมติว่า

๑. กำหนดให้วันจันทร์ที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๖ เป็นวันหยุดราชการเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ จำนวน ๑ วัน เพื่อให้มีวันหยุดต่อเนื่อง ๕ วัน ตั้งแต่วันเสาร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๖-วันพุธที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗ (วันขึ้นปีใหม่) เพื่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และให้ประชาชนได้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงเทศกาลปีใหม่

๒. ส่วนรัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงิน และภาคเอกชน ให้รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง ธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงแรงงาน พิจารณาความเหมาะสมให้สอดคล้องกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. ในกรณีหน่วยงานใดที่มีภารกิจในการให้บริการประชาชน หรือมีความจำเป็น หรือราชการสำคัญในวันดังกล่าวโดยได้กำหนดหรือนัดหมายไว้ก่อนแล้ว ซึ่งหากยกเลิกหรือเลื่อนไปจะเกิดความเสียหายหรือกระทบต่อการให้บริการประชาชน ให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร โดยมีให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการและประชาชน

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๖๖ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖

Thailand



TRADE



MANUFACTURE



INFRASTRUCTURE



JOURNEY



HOSPITALITY



CULTURE



CREATIVITY

SMOOTH SAILING



With more than 1,600 kilometres of superb coastline and pristine coral reefs, Thailand's attractiveness to beach-lovers and seafarers is world-famous. But less renowned is how well-connected even its most remote attractions are. The country is served by 38 airports and thousands of kilometres of rail and road, putting Ko Tarutao's marine paradise an hour from bustling Bangkok or Phuket's pristine Mae Khao beach, and just under two hours from mountainous Chiang Mai. With a raft of options, any traveller can set sail for some island- (or jungle-) hopping in modern Thailand.

MODERN THAILAND

เรื่อง การจัดทำข้อมูลประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของประเทศ

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ **๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖** นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะกรรมการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การเสริมสร้างภาพลักษณ์และอัตลักษณ์ของประเทศ ได้จัดทำเอกสารข้อมูล (Profile) ของประเทศไทย ภายใต้ชื่อ “MODERN THAILAND” ขึ้น โดยมีข้อมูลในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญของประเทศ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณสุข โภค แผนบริหารจัดการน้ำ การปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น และได้พิมพ์ตราสัญลักษณ์ (Logo) ของประเทศไทย เพื่อใช้ประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์และเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ รวมทั้งเป็นการให้ข้อมูลและสร้างความมั่นใจแก่นักลงทุนจากต่างประเทศ โดยในระยะต่อไปจะทำเอกสารดังกล่าวเป็นฉบับภาษาไทย และจะทำเอกสารนี้เป็นข้อมูลของแต่ละจังหวัดต่อไปด้วย จึงขอมอบหมายการดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักดำเนินการจัดทำเอกสารข้อมูล (Profile) ของแต่ละจังหวัดร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีข้อมูลที่สำคัญต่าง ๆ ของจังหวัดให้ครบถ้วน เช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด พิษผลทางการเกษตร สินค้า ผลิตภัณฑ์ และพืชสมุนไพร เป็นต้น

๒. ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐนำตราสัญลักษณ์ของประเทศไทย ไปใช้ประโยชน์ในวาระ/โอกาสต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้โดยทั่วกัน ทั้งนี้ ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเร่งแจ้งรายละเอียดและแนวทางการใช้ตราสัญลักษณ์ดังกล่าวให้ทุกหน่วยงานทราบด้วย

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๗๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖



ขยายเวลาเปิดจุดผ่านแดนถาวรไทย-กัมพูชา

เรื่อง การขยายเวลาเปิดจุดผ่านแดนถาวรไทย-กัมพูชา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ **๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๖** ลงมติอนุมัติตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอให้ขยายเวลาเปิดจุดผ่านแดนถาวรไทย-กัมพูชา จากเวลา ๐๗.๐๐-๒๐.๐๐ น. เป็น ๐๖.๐๐-๒๒.๐๐ น. ๕ แห่ง ดังนี้

๑. จุดผ่านแดนถาวรบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี
๒. จุดผ่านแดนถาวรบ้านผักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี
๓. จุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
๔. จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
๕. จุดผ่านแดนถาวรช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๐๒๐๗ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖



๒๕๕๗

ปีแห่งการรณรงค์ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคคีภัย

เรื่อง กำหนดให้ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นปีแห่งการรณรงค์ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคคีภัยภายใต้หัวข้อ “อัคคีภัยป้องกันได้ แคล่ใสใจไม่ประมาท”

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ **๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖** ลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) เสนอดังนี้

๑. กำหนดให้ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นปีแห่งการรณรงค์ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคคีภัยภายใต้หัวข้อ “อัคคีภัยป้องกันได้ แคล่ใสใจไม่ประมาท”

๒. กำหนดกิจกรรมในการรณรงค์ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคคีภัย ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประสานความร่วมมือกับกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและการปฏิบัติตนอย่างปลอดภัยเมื่อต้องเผชิญกับอัคคีภัย รวมถึงความสำคัญของการติดตั้งอุปกรณ์และระบบเตือนภัยต่าง ๆ โดยเฉพาะในที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน อาคารสูง โรงงานอุตสาหกรรม ศูนย์การค้า โรงแรมสรรพ ฯลฯ ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย

๒.๒ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประสานความร่วมมือกับกรมประชาสัมพันธ์ในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอัคคีภัยด้านต่าง ๆ แก่สาธารณชนผ่านสื่อในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค



๒.๓ จังหวัดทุกจังหวัดจัดตั้งสภาคณะกรรมการป้องกันอัคคีภัย เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการป้องกันอัคคีภัย โดยบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในพื้นที่ โดยเฉพาะในสถานศึกษาและสถานประกอบการต่าง ๆ

โดยให้ปรับแก้ไขหัวข้อการรณรงค์จากเดิมเป็น **“อัคคีภัยป้องกันได้ ต้องใส่ใจไม่ประมาท”** ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ไปดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไปตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณและให้ กปภ.ช. รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาดำเนินการด้วย ดังนี้

๑. ควรวางระบบการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการวางแผนการดำเนินงานและประสานงานการป้องกันและแก้ไขอัคคีภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีอาคารสูงและเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา เป็นต้น ทั้งนี้ ควรกำหนดให้มีการซ้อมการเผชิญเหตุการณ์และการช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ

๒. ควรกำหนดมาตรการการตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์การป้องกันและระงับอัคคีภัยของหน่วยงาน องค์กร และสถานที่ต่าง ๆ อยู่เสมอ และจัดให้มีแผนผังแสดงทางหนีไฟและทางเข้าออกอาคารในกรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน

๓. ปัจจุบันสภาพป่าในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความชื้นน้อยและอากาศแห้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรเตรียมความพร้อมในการป้องกันและเฝ้าระวังไฟป่าที่จะเกิดขึ้นด้วย

ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๙๒๕๒ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖



ราชกิจจานุเบกษา

พระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

กำหนดให้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นใช้เป็นหลักในการจ่ายเงินแผ่นดิน

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๙๓ ก หน้า ๑ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

พระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖

ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายอื่นโอนมาเป็นข้าราชการและขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๙๑ ก หน้า ๑ วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖

พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

แก้ไขหลักเกณฑ์ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิรับเงินทดแทนการขาดรายได้ตั้งแต่วันแรกที่พักรักษาตัวในสถานพยาบาล กรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายเพราะอุบัติเหตุที่มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนในกรณีตายเมื่อได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนก่อนเดือนที่ถึงแก่ความตาย ในกรณีที่ทุพพลภาพก่อนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพมีสิทธิขอรับเงินจ่ายเข้ากองทุนได้ รวมทั้งผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพเป็นเงินบำนาญชราภาพไปจนตลอดชีวิต

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๙๗ ก หน้า ๑ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๖๗) พ.ศ. ๒๕๕๖

กำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้แก่บุคคลธรรมดาและบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งได้รับผลกระทบหรือความเสียหายอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๙๗ ก หน้า ๗ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๖๘) พ.ศ. ๒๕๕๖

กำหนดให้การยกเว้นภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเงินได้ที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐในการจัดทำและให้บริการจัดทำอาหารเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๙๗ ก หน้า ๑๐ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

พระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๖

แก้ไขวิธีการจัดเก็บภาษีสุราให้เหมาะสม

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๗๖ ก หน้า ๑ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖

กฎกระทรวง

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการกำหนดราคาสุราที่ทำในราชอาณาจักรและสุราที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี พ.ศ. ๒๕๕๖

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการกำหนดราคาขายส่งช่วงสุดท้าย ของสุราที่ทำในราชอาณาจักรและสุราที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี สำหรับสุราที่ไม่มีราคาขายส่งช่วงสุดท้ายหรือราคาขายส่งช่วงสุดท้ายมีหลายราคา เพื่อให้การจัดเก็บภาษี เกิดความชัดเจน และเป็นธรรม

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๗๖ ก หน้า ๔ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการแจ้งราคาขายส่งช่วงสุดท้าย พ.ศ. ๒๕๕๖

กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒ แจ้งราคาขายส่งช่วงสุดท้ายเพื่อให้สามารถตรวจสอบความถูกต้องของราคาขายส่งช่วงสุดท้ายของผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำสุราหรือผู้นำสุรามาในราชอาณาจักรได้

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๗๖ ก หน้า ๗ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖

กฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา พ.ศ. ๒๕๕๖

ปรับปรุงการกำหนดชนิดและอัตราภาษีสุราให้สอดคล้องกับการปรับปรุงฐานภาษีและวิธีการคำนวณภาษีสุรา โดยให้ยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา พ.ศ. ๒๕๕๖ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๗๖ ก หน้า ๙ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินประจำตำแหน่ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖

กำหนดให้สายงานกายอุปกรณ์เป็นสายงานที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๗๘ ก หน้า ๑ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔๔ (พ.ศ. ๒๕๕๖) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

กำหนดให้เงินได้สำหรับเงินช่วยเหลือข้าราชการผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตราการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการตามพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตราการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ข้าราชการดังกล่าวซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นเงินได้พึงประเมินที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๘๐ ก หน้า ๑๖ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖

กฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าวที่เป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๖

กำหนดให้มีกรยกเว้นค่าธรรมเนียมการทำงานของคนต่างด้าวที่เป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๙๒ ก หน้า ๑ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

ระเบียบ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมหลักนิติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

แก้ไขเพิ่มเติมความใน (๒) ของข้อ ๕ และข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมหลักนิติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๔

เล่ม ๑๓๐ ตอนพิเศษ ๑๒๕ ง หน้า ๑ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖

ประกาศ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) สิ้นพระชนม์

กำหนดให้สถานที่ราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสถานศึกษาทุกแห่งลดธงครึ่งเสา มีกำหนด ๓ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๕-๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ และให้ไว้ทุกข์มีกำหนด ๑๕ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เล่ม ๑๓๐ ตอนพิเศษ ๑๔๓ ง หน้า ๑ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๖

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) สิ้นพระชนม์

ให้ขยายเวลาไว้ทุกข์ จากเดิม ๑๕ วัน เป็น ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เล่ม ๑๓๐ ตอนพิเศษ ๑๔๔ ง หน้า ๕ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖



การจัดทำราคาปานกลางของที่ดินเพื่อใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๗ แทนการใช้ราคาปานกลางของที่ดินที่ใช้อยู่ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๔ กระทรวงมหาดไทยจะต้องดำเนินการอย่างไร อาศัยอำนาจใดในการดำเนินการ และต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกาหรือไม่ เป็นความรู้ที่ได้นำเสนอใน คอลัมน์ “ท้องถิ่นควรรู้” ฉบับนี้

เรื่องเสร็จที่ ๑๑๔๖/๒๕๕๖

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การจัดทำราคาปานกลางของที่ดินขึ้นใหม่

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๓/๗๖๗๗ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ มอบหมายให้กระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทยจัดทำราคาปานกลางของที่ดินขึ้นใหม่แทนการใช้ราคาปานกลางของที่ดินที่ใช้อยู่ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๔

กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลังได้หารือร่วมกัน สรุปแนวทางการดำเนินการจัดทำราคาปานกลางของที่ดินชั้นใหม่ ดังนี้

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๙

๒. ไม่เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาให้นำราคาปานกลางของที่ดินที่ใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๔ มาใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ตามที่บัญญัติในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๙ และให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ พิจารณาตีราคาปานกลางของที่ดินชั้นใหม่ เพื่อใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๗

๓. ขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาเร่งรัดผลักดันกฎหมายว่าด้วยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งมีเนื้อหาสาระที่สำคัญให้ยกเลิกพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ มีผลบังคับใช้โดยเร็ว

ในแนวทางดังกล่าวได้มีการหารือคณะกรรมการร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยแล้วว่าจะสามารถดำเนินการตามแนวทางที่ ๒ ได้หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้พิจารณาข้อหารือและมีความเห็นว่า กระทรวงมหาดไทยจะต้องดำเนินการจัดทำราคาปานกลางของที่ดินชั้นใหม่แทนการใช้ราคาปานกลางของที่ดินเดิม และจะต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกาให้นำราคาปานกลางของที่ดินที่จัดทำขึ้นใหม่มาใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๙ ประกอบกับมาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๙

จึงมีประเด็นหารือในข้อกฎหมายดังกล่าวมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. กระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการจัดทำราคาปานกลางของที่ดินชั้นใหม่ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๙ ประกอบกับมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยการไม่ตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้หรือไม่

๒. กระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการจัดทำราคาปานกลางของที่ดินชั้นใหม่แทนการใช้ราคาปานกลางของที่ดินเดิม และตราเป็นพระราชกฤษฎีกาให้นำราคาปานกลางของที่ดินที่จัดทำขึ้นใหม่มาใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๙ ประกอบกับมาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้หรือไม่

๓. หากประเด็นข้อหารือข้อ ๑ และ ๒ ไม่สามารถดำเนินการได้ กระทรวงมหาดไทยจะต้องดำเนินการอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และกระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ โดยให้เจ้าของที่ดินมีหน้าที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปีนั้นจากราคาปานกลางของที่ดินตามบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่ท้ายพระราชบัญญัติ สำหรับราคาปานกลางของที่ดินนั้น พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ฯ กำหนดวิธีการตีราคาปานกลางของที่ดินไว้ว่า ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตีราคาปานกลางของที่ดิน เพื่อจัดทำราคาปานกลางของที่ดินในรอบระยะเวลาสี่ปี และให้ใช้เป็นราคาปานกลางได้ทุกปีสำหรับรอบระยะเวลาสี่ปี โดยการนำเอาราคาที่ดินในหน่วยที่จะทำการตีราคา ซึ่งซื้อขายกันโดยสุจริตครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าสามรายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีก่อนวันตีราคา มาคำนวณถัวเฉลี่ยเป็นราคาปานกลาง โดยไม่ให้คำนวณรวมราคาโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งเพาะปลูก สำหรับกรณีที่ไม่มีการซื้อขายที่ดินในหน่วยที่จะทำการตีราคา ก็ให้นำเอาราคาปานกลางของที่ดินในหน่วยใกล้เคียงที่มีสภาพและทำเลที่ดินคล้ายคลึงกัน มาเป็นราคาปานกลางของที่ดินในหน่วยนั้น และเมื่อจัดทำราคาปานกลางของที่ดินแล้วเสร็จก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศราคาปานกลางของที่ดินใหม่ภายในระยะเวลาและสถานที่ตามที่กำหนด ดังนั้น การจัดทำราคาปานกลางของที่ดินเพื่อการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ จึงต้องอยู่ภายใต้กระบวนการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘

สำหรับพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๙ และพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๙ นั้น เป็นกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อบรรเทาภาระภาษีบำรุงท้องที่ให้กับเจ้าของที่ดินที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษี ไม่ให้มีภาระต้องชำระภาษีเป็นจำนวนที่สูงขึ้นตามสภาพแห่งราคาที่ดินเป็นการชั่วคราว โดยมาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้กำหนดให้นำราคาปานกลางของที่ดินที่ใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๔ มาใช้เป็นราคาปานกลางของที่ดินในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้คณะกรรมการพิจารณาตีราคาปานกลางของที่ดินขึ้นใหม่สำหรับรอบระยะเวลาสี่ปี ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๓ สำหรับมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๙ เป็นการกำหนดให้นำราคาปานกลางของที่ดินที่ใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๔ มาใช้ไปพลางก่อนสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ และหากกระทรวงมหาดไทยประสงค์จะให้นำราคาปานกลางของที่ดินที่ใช้อยู่ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๔ มาใช้สำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ในปีใด ก็ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

สำหรับข้อหารือของกระทรวงมหาดไทยนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) พิจารณาแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการจัดทำราคาปานกลางของที่ดินขึ้นใหม่ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๙ ประกอบกับมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยการไม่ตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้หรือไม่ เห็นว่า **หากกระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการจัดทำราคาปานกลางของที่ดินขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๔๗ แทนการใช้ราคาปานกลาง**

ของที่ดินที่ใช้อยู่ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๔ ก็ต้องดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยไม่ต้องตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๔ รวมทั้งไม่ต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔ ในการจัดทำราคาปานกลางของที่ดินขึ้นใหม่ด้วย เนื่องจากมาตรา ๗ ดังกล่าวเป็นบทเฉพาะกาล เมื่อไม่ได้ดำเนินการตีราคาปานกลางของที่ดินสำหรับใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ในช่วงเวลาที่กฎหมายกำหนด บทบัญญัติดังกล่าวจึงสิ้นผลบังคับไปแล้ว

ประเด็นที่สอง กระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการจัดทำราคาปานกลางของที่ดินขึ้นใหม่แทนการใช้ราคาปานกลางของที่ดินเดิม และตราเป็นพระราชกฤษฎีกาให้นำราคาปานกลางของที่ดินที่จัดทำขึ้นใหม่มาใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๔ ประกอบกับมาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นเพียงการกำหนดให้ตราพระราชกฤษฎีกาสำหรับปีที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้นำราคาปานกลางของที่ดินที่ใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๔ มาใช้ไปพลางก่อนเท่านั้น ดังนั้น เมื่อจะดำเนินการจัดทำราคาปานกลางของที่ดินขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๗ แทนการใช้ราคาปานกลางของที่ดินที่ใช้อยู่ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๔ แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๔ รวมทั้งไม่ต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔ ด้วย

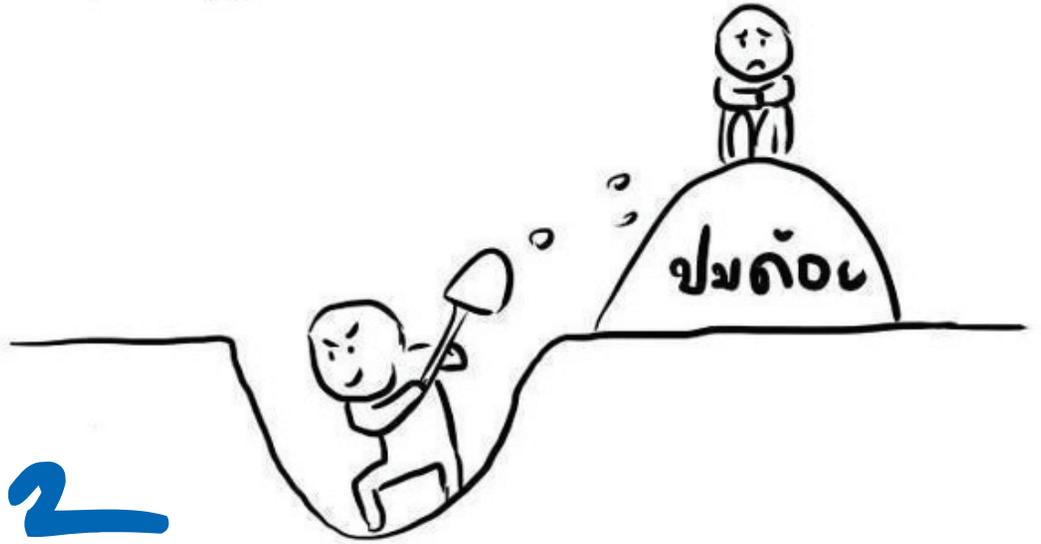
อัคร จารุจินดา

(นายอัคร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๖



ปมด้อย

คำว่า “ปม” พจนานุกรมหมายความถึง “เนื้อที่เป็นปม ขึ้นตามตัว ขอดของผ้าหรือเชือก ซ้อยู่ที่แก๊ยาก (แน่นนอนเลยคับ ถ้ายุ่งมันก็ยาก เขาถึงใช้คำว่ายากใจ) ความคิดความรู้สึก และการกระทำในลักษณะที่ซ้ำกันจนเกิดเป็นอุปนิสัยประจำตัว”

เห็นได้ชัดเลยว่าความหมายแต่ละอย่างของคำว่า “ปม” ล้วนแต่ไม่น่ารักทั้งสิ้น ในเรื่องของอุปนิสัยประจำตัวนั้น คำว่า “ปม” มันถูกใช้ประกอบกับคำว่า “ด้อย” “เชื่อง” หรือ “เด่น” ดังคำว่า “**ปมด้อย**” “**ปมเชื่อง**” และ “**ปมเด่น**” ซึ่งมนุษย์ได้สร้างสมกันขึ้นมา (เอง) จนเป็นปัญหาต่อตัวเองและผู้อื่น (ที่แยคือคนที่มิมไม่รู้หรือกรับ และถ้าคนอื่นขึ้นไปบอก เป็นเรื่องแน่ อยู่ห่าง ๆ ให้ปลอดภัยไว้ก่อนเห็นจะดีกว่า)

อันที่จริง ตัวเองเท่านั้นแหละครับที่เป็นคนสร้างปม อย่าไปโทษคนอื่นเลย (แต่คนมีปมด้อยมักโทษตัวเองว่าเป็นอย่างนั้นะ พวกแกคนอื่นทั้งหลายเป็นตัวการ คือที่ขึ้นแยะ ก็เพราะแกนั้นแหละไอ้ตัวดี)

คุณหญิงเอเลอนอร์ รุสต์เวลต์ เคยพูดไว้ว่า **“ไม่มีใครผู้ใด มาทำให้คุณรู้สึกด้อยได้หรอก ถ้าคุณไม่ยินยอม” (No one can make you feel inferior without your consent)** พูดอย่างนี้ผู้เขียนเชียร์อย่างสุดใจขาดดินเลย ก็มันจริงนี่นา คนมีปมด้อยนั้นแลเป็นผู้สร้างปมขึ้นมาแล้วกอดไว้แน่นจนไม่สามารถหลุดพ้นไปได้ เพราะไม่เชื่อว่าตัวเองมีปมด้อย (แล้วจะไปหาหมอที่ไหนช่วยรักษาได้เล่า ก็มันเป็นปมถาวรไปแล้วนี่นา)

คำว่า “ปมด้อย” นั้น นักจิตวิทยา (รวมทั้งนักจิตวิเคราะห์ซึ่งมักมองว่าคนอื่นมีคุณสมบัติเป็นคนใช้ไปเสียทั้งหมด) อธิบายว่าเป็นความรู้สึกว่าตัวเองด้อยกว่าคนอื่นในบางเรื่อง หรือหลายเรื่อง

นักจิตวิทยาชาวออสเตรียคนสำคัญคือ อัลเฟรด แอดเลอร์ ซึ่งเป็นคนต้นคิดเรื่องปมด้อยจนกลายเป็นแนวคิดสำคัญทางจิตวิทยาในเวลาต่อมา เคยกล่าวไว้ว่า **“ความรู้สึกด้อยมีบทบาทครอบงำจิตใจ เห็นได้จากความรู้สึกว่ายังไม่พอและยังไม่บรรลุความสำเร็จ รวมไปถึงความพยายามดิ้นรนอย่างต่อเนื่องทั้งโดยคนแต่ละคนและโดยมนุษยชาติ” (The feeling of inferiority rules the mental life and can clearly recognized in the sense of incompleteness and unfulfillment, and in the uninterrupted struggle both of individuals and humanity)**

ความรู้สึกเป็นปมด้อยที่ว่านี้อาจเกิดจากการคิดเอาเอง (ผู้เขียนเห็นว่าส่วนใหญ่คิดเองเสียมากกว่า) หรือได้รับการเสริมเติมจากข้อเท็จจริงก็ได้ เช่น การมีรูปร่างไม่สมประกอบ ไม่สวยสะ มีความพิการบางอย่างทางกาย มีพฤติกรรมบางอย่างไม่ปกติ (อย่างคนพูดติดอ่าง คิดซ้ำ ความจำไม่ค่อยดี ท่าทางเก้งก้างกระโดดกระเดก)

ส่วนใหญ่อาการปมด้อยนั้นมักเป็นเรื่องของจิตใต้สำนึก อันนำไปสู่ความหวาดระแวง ห้อถอย กลัว อับอาย ไม่กล้าแสดงตัวขาดความมั่นใจในตัวเอง จนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำรงชีวิตสร้างปัญหาการคบหาสมาคมกับผู้อื่น เป็นอุปสรรคต่อการมุ่งมั่น

ให้ประสบความสำเร็จในชีวิต และอาจฝังลึกจนกลายเป็นอุปนิสัยประจำตัวที่แก้ไขได้ยากยิ่ง หรือแก้ไขไม่ได้เลย ปมด้อย จึงเป็นปมปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ (หมายความว่ารวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับทุกคนที่มีปมด้อย และคนที่อยู่ใกล้ปมด้อย)

ถ้าพึงนิยามของคำว่าปมด้อยอย่างเป็นทางการ ก็ชวนให้น่าหม่นหมองสยงจนทีเดียว เพราะเขานิยามไว้ (แต่ผู้เขียนจำไม่ได้ว่าไปคัดลอกเอามาจากไหน) ดังนี้

“สภาวะความคิดปกติหรืออาการป่วยอย่างหนึ่งซึ่งเกิดจากแนวโน้มของผู้มีปมด้อยที่จะดึงความคิดที่ไม่สัมพันธ์กันเข้ามาใส่ตัว ทำให้ขาดความชื่นชมในตัวเอง กลายเป็นคนไหวง่าย มีความกระหายไฟหาค่าชมเชยหรือการสรรเสริญเยินยอ และมีทัศนคติที่มุ่งร้ายต่อผู้อื่น”

นี่ก็พยายามแปลตามกำลังสติปัญญาเท่าที่ยังเหลืออยู่ อ่านแล้วเป็นวิชาการจริง ๆ คือไม่ค่อยรู้เรื่อง ต้องเดาเอา (หรือตัวเองแปลไม่ได้เรื่องจนอ่านเข้าใจยากหว่า)

เอาเหอะ สรุปความได้ว่า **ปมด้อยเป็นอาการป่วยทางจิตแบบหนึ่ง** ก็แล้วกัน (ก็รู้อยู่แล้วว่าความป่วยไข้มันไม่ดี แล้วก็รู้ อีกด้วยว่าคนป่วยกับคนบ้าไม่ค่อยยอมรับว่าตัวเองป่วยหรือบ้า)

สิ่งที่เป็อันตรายคือคนที่มปมด้อย มักแสดงอาการที่ไม่เป็นมงคล คือทำให้คนหมั่นไส้ รำคาญ ลังเวง รังเกียจ หรือเกิดโมโหโกรธา เช่น มักจ้องจับผิดจุดอ่อนคนอื่น มีทัศนคติทางลบต่อคนอื่น ระแวงไม่ไว้ใจคนอื่น ชอบตำหนิคนอื่น กลัวจนเกินการแสดงอารมณ์ไม่พอใจจนเฉียวง่าย หรือเบรคแตก เป็นต้น (เห็นไหม น่าอยู่ใกล้เสียไม่มีละ)

อย่างที่ปรมาจารย์ต้นตำรับแนวคิดเรื่องปมด้อยคือคุณแอดเลอร์ท่านกล่าววิเคราะห์เอาไว้ว่า **“ยิ่งมีความรู้สึกด้อยมากเท่าไรก็ยิ่งอยากเอาชนะและอารมณ์ก็ยิ่งปั่นป่วนรุนแรงมากขึ้นเท่านั้น” (The greater the feeling of inferiority that has been experienced, the more powerful is the urge to conquest and the more violent the emotional agitation.)**

อารมณ์ปั่นป่วนนี้คงคล้ายกับอาการน้ำเตือดนะครึบ คือทั้งเดือด และทั้งร้อน กระเด็นไปถูกใคร ต้องร้องโวย (หรือเจ๊ยก) กันทั้งนั้น ไม่สนุกเลย ที่นี่ลองมาไล่เสียดูสิว่าปมด้อยเกิดจากอะไร เกิดจากสาเหตุต่าง ๆ กันครึบ (กระผมพูดตามสำนวนนักวิชาการนา ไม่ได้มั่วเอง)

สาเหตุส่วนใหญ่ที่นักวิชาการสรุป ได้แก่

ก) เกิดจากพ่อแม่ผู้ปกครอง ที่เลี้ยง ญาติใกล้ชิด ครูอาจารย์ และวิธีการเลี้ยงดู เช่น ผู้ใหญ่ไม่ยอมรับ ตำหนิตีเตือนดุว่ากล่าว วิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมนิสัย คอยจ้องจับผิด หยิบยกเรื่องที่อ่อนด้อยมาพูดย้ำแล้วย้ำอีก โดยเฉพาะในช่วงที่เด็กยังมีอายุน้อย ประมาณไม่เกินหกปี บอกแล้วไงว่าบรรดาพ่อแม่ผู้ปกครอง

อย่าได้ว่าเด็กย้ำแล้วย้ำเล่าว่าเกียจคร้าน โง่ น่าเกลียด เพราะเท่ากับย้ำให้เด็กเข้าใจว่าตัวเองมีปัญหาดังกล่าว จนเชื่อจริง ๆ ว่าตัวเองเป็นคนอย่างนั้น แล้วก็เกิดความรังเกียจตัวเอง กลายเป็นปมด้อยไป (ดีไม่ได้จะทำตัวประดงสังคมเสียอีก) อันที่จริงต้องโทษทั้งสองฝ่ายด้วยกันนั่นแหละ เพราะผู้ใหญ่เป็นคนเริ่ม เด็กก็พลอยประสาตาม (ถึงได้เกิดหนังสือตั้งเรื่องพ่อแม่ทำร้ายฉันนั่นไง)

ข) เกิดจากข้อด้อยทางร่างกาย เช่น รูปร่างหน้าตา บิดเบี้ยว ไม่สมประกอบ ไม่ปกติทั้งสัดส่วน น้ำหนัก ส่วนสูง ความแข็งแรง ความสามารถในการรับรู้สัมผัส การแสดงออก การพูดจา หรือไม่หล่อไม่สวย ปากมีกลิ่น หน้าเป็นสิ่ว เดินกะเผลก ตาเหล่ ตาเข ปากแหว่ง

ค) เกิดจากปัญหาทางจิตใจและอารมณ์ เช่น การมองโลกและคนอื่นในแง่ร้าย หวาดระแวง ไม่ไว้ใจ กลัว รู้สึกขาดความรัก วิตกกังวล อารมณ์อ่อนไหว เป็นคนใจน้อย ซื่อจรรยาอาการเหล่านี้ทำให้ตัวเองขาดความมั่นใจ กลัวคนอื่นวิพากษ์วิจารณ์ และคิดว่าตัวเองด้อยกว่าคนอื่น หรือคนอื่นรังเกียจ



ง) เกิดจากความด้อยโอกาสและการถูกกีดกันทางสังคม เช่น การถูกเพื่อนล้อเลียน ครูคอยดูตัวว่ากล่าว ขาดแคลนปัจจัยต่าง ๆ ขาดโอกาสในการเล่าเรียน มีฐานะยากจน หรือสังคมตั้งข้อรังเกียจในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องชาติสกุล ฐานะทางเศรษฐกิจ เชื้อชาติ ศาสนา ลัทธิความเชื่อ เพศ รูปร่างหน้าตา การแต่งตัว เป็นต้น

แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น (และทั้งโน้น) ต้องอย่าลืมว่า ไม่ว่าจะสาเหตุมาจากอะไร ถ้าเจ้าตัวไม่เดือดร้อนด้วย ก็ไม่เกิดปมด้อย อย่างที่ผู้เขียนตอนแรกนี่เริ่มกลายเป็นไม่รู้หนาวู้ร้อน ก็เลยไม่ค่อยเดือดร้อนนักเวลาใครมาตำหนิตีเตือนอะไร (เข้าทำนองหน้าหนาวังนั้นเถอะ)

ความรู้สึกเป็นปมด้อยอาจเกิดจากการคิดเอาเอง อาจเกิดจากความไม่จริงจากสาเหตุต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว หรือ ผสมผสานกันก็ได้ โดยมากเกิดจากประสบการณ์ส่วนตัว เช่น เพื่อน ล้อเลียนว่าเป็นคนเซย แล้วใจก็หยาบยกมาปรุงแต่งเสริมเพิ่มเติม ออกไปให้มากกว่าความเซย คือจิตเป็นตัวสร้างปม

อาการแสดงออกของความมีปมด้อยทั่วไปมีสองอาการ (หลัก ๆ)

อาการแรก คือ **การถอยหรือถอนตัว** (หนีดีกว่า) ได้แก่ การหมกมุ่นอยู่กับตัวเอง เก็บตัวไม่ยุ่งเกี่ยวกับคนอื่น เป็นคนอ่อนไหว แยกตัว ไม่ยอมพบปะเสวนาทางสังคม ซื่อาย ไม่กล้าแสดงออก ต่อหน้าผู้อื่น มีการอ่อนไหวต่อการถูกวิพากษ์วิจารณ์ หรือการ ถูกนำไปเปรียบเทียบกับคนอื่น โกรธ (จริง ๆ) เมื่อถูกเพื่อนแหยหรือ ล้อเล่น พยายามปกป้องตัวเอง ใส่ใจเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ไม่ใช่สาระสำคัญและหวาดระแวงกลัวว่าไม่ได้รับความยุติธรรมจากคนอื่น (เฮ้อ มีปมเกาะน่าเกลียด อย่าไปให้ใครเขาเห็นดีกว่า)

อาการที่สอง คือ **ความก้าวร้าว** (ลุย) เช่น พยายามทำให้อื่นสนใจตัวเองอย่างเห็นได้ชัด เด็กบางคน (หรือผู้ใหญ่ใจเด็กบางคน) อาจแสวงหาการเอาใจใส่หรือความสนใจจากคนอื่นด้วยการ แกล้งทำ เช่น ทำเป็นป่วย (มารยา) ส่วนคนโต ๆ อาจจะเปิดอารมณ์ แสดงความชื่นชมต่อคนอื่นและออกอาการหงุดหงิด อารมณ์เสียง่าย การ วิพากษ์วิจารณ์คนอื่น รวมทั้งการจ้องหาข้อบกพร่องผิดพลาด ของคนอื่น เพื่อให้ตัวเองรู้สึกดีขึ้นว่ายังมีคนแหย ๆ (กว่าตัวเอง) อีกหลายคน บางคนก็สร้างปมเชื่อเพื่อกลบเกลื่อนปมด้อย ใช้ความ รุนแรง ทำร้ายตัวเอง รังแกสัตว์ (เข้าสู่คนไม่ได้ไล่เตะหมาดีกว่า) หรือ คนอื่น (ที่อ่อนแอกว่า) เป็นคนช่างวิตกกังวลหรือทำทีนอบน้อม ต่อคนอื่นอย่างผิดปกติ (เวอร์) มิฉะนั้นก็จะฝันคิดเอาเองว่าตัวเอง กลายเป็นคนเก่ง แต่ถูกคนอื่นกลั่นแกล้ง



ถ้าอาการปมด้อยรุนแรงมากเข้าก็อาจก้าวไปถึงขั้นของ การบิดเบือนข้อเท็จจริง (เกิดจิตหลอน) คิดเอาเอง เดาเอาเอง (และ เชื้อเอง) หรือไม่ยอมรับความจริง บางคนอาการหนักถึงกับเก็บตัว ไม่พูดไม่จากับใคร หวาดระแวงทุกคนรอบตัว หดหู่ซึมเศร้ากลายเป็น คนเก็บกด โทษทุกอย่างรอบตัว (อย่างที่ว่ายังไม่ ส่วนใหญ่มองไม่เห็น ปัญหาของตัวเอง แต่คิดว่าปัญหาที่ตัวเองเผชิญนั้นเกิดจากคนอื่น)

ส่วนใหญ่คนมีปมด้อยมักแสดงออกด้วยการเก็บตัว ไม่ชอบเข้า สังคม นอกจากอยู่กับคนมีปมเหมือนกัน (ยอมเห็นอก เห็นใจกัน)

ถ้าลองสังเกตประสาชาวบ้าน คนที่มีปมด้อย มักมี พฤติกรรมคล้าย ๆ กันบางอย่าง ตัวอย่างเช่น

ประการแรก ไม่ค่อยชมใคร ไม่ชอบรับผิด และไม่ขอโทษ เพราะการชมคนอื่นเป็นการยกคนอื่นให้สูงขึ้นทำให้ รู้สึกว่าตัวเองต่ำลง (สงสัยสังคมไทยเป็นประกันสังคมปมด้อย หรือเปล่า เพราะไม่ค่อยชมและขอโทษไม่เป็น) และการยอมรับผิด ก็เป็นการกดตัวเองให้ต่ำลงเช่นกัน คือเป็นการยอมรับความด้อย ของตัวเอง

ประการที่สอง ข้องจับผิดคนอื่น คอยกล่าวโทษคนอื่น หรือคัดค้านความเห็นของคนอื่น ทั้งนี้ เพื่อยกตัวเองขึ้นมาหรือ สร้างความสำคัญให้ตัวเอง ทั้ง ๆ ที่การจับผิดหรือคัดค้านนั้น อาจไร้สาระไม่มีเหตุผลก็ตามที่(เฮ้อ อย่างน้อยข้าก็สามารถ ค้านแย้งได้แหละ หรือแย้งก็ไม่แนจริงเท่าไรหรือกว่า) การเพ่ง ความผิดของคนอื่นนั้นอย่างน้อยก็ทำให้ตัวเองไม่รู้สึกโดดเดี่ยว เพราะ (คิดว่า) ยังมีคนด้อยเหมือนตัวเอง หรือแยกว่าตัวเอง และ ถ้าเป็นคนมีปมด้อยเผชิญได้เป็นเจ้านายใคร ลูกน้องยอมช่วย เนื่องจากพี่แกล้งคอยจ้องหาข้อบกพร่องแล้วเนื่องจากเป็นนายก็พี่ร่าบ่น ต่ำว่าตามแต่มีโอกาสจะทำ (แถมลูกน้องก็ไม่กล้าเถียงด้วย ก็ต้อง หวานอมขมกลืนกันไป) นี่ก็แสดงอีกว่า คนมีปมด้อยมักมีแนวโน้ม ที่จะเป็นคนปราศจากเมตตา ต่อมเมตตาบกพร่อง

ประการที่สาม หวาดระแวง เกรงว่าคนอื่นจะว่าตัวเอง หรือจับผิดของตัวเอง อาการที่แสดงอาจเป็นเรื่องของความกังวล จนเกินเหตุ กลัวว่าคนอื่นมองตัวเองในแง่ลบ คอยเงี่ยหูฟังว่า ใครพูดอะไรกระทบตัวเองหรือเปล่า (คนมีปมด้อยนั้นมักมีประสาท หูดีเป็นพิเศษ แถมเป็นหูหาเรื่อง ใครอย่าไปนิทาเหวียนะ ได้ยินมา แต่ไกล) เปรียบเหมือนวัวสันหลังหะ กลัวอีกามาเจาะจิกเอา ก็ทำให้จิตไม่อยู่กับที่กับทาง ต้องคอยร่อนออกไปฟังข่าวตลอดเวลา

นักจิตวิทยาพยายามหาทางรักษาอาการปมด้อย เท่าที่อ่านมาเชื่อว่ารักษายากมาก (โรคทางกายรักษาง่ายกว่า โรคทางใจครับ) สรุปได้ว่าสิ่งสำคัญคือต้องป้องกันไว้ตั้งแต่ยังเป็นเด็ก พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องเอาใจใส่สนใจดูแลบุตรหลานของตัวเอง โดยการให้ความรัก ให้ความเคารพการคิดการแสดงออกของเด็ก พยายามเข้าใจความต้องการเฉพาะด้านของเด็ก ไม่ใช่อารมณ์ กับเด็ก ใช้อารมณ์ขัน สอนการมองโลกในทางที่ดี จัดกิจกรรมส่งเสริม ให้เด็กทำในสิ่งที่ถนัด (แต่ต้องเป็นสิ่งที่ตนะครับ อย่างเช่น สังเกตว่า เด็กชอบแกล้งเพื่อน เลยอยู่ให้รังแกเพื่อนเป็นเรื่องเป็นราวไป นี่ก็เป็นการทำลายเด็กครับ ไม่เกี่ยวกับการป้องกันปมด้อย แต่อย่างใด) โดยพยายามสร้างโอกาสให้เด็กได้พัฒนาตามความสามารถและความสนใจของเด็ก ทั้งนี้ให้ดูความก้าวหน้าของเด็ก

ไม่ใช่ดูเทียบความก้าวหน้าของคนอื่น แล้วเอามาเป็นข้ออ้างว่าเด็กของตัวเองไม่ดี แถมชี้ให้เด็กเห็นว่าตัวเองสู้คนอื่นไม่ได้ อย่างนี้แทนที่จะเป็นการป้องกัน กลับเป็นการซ้ำเติมหนักขึ้นไปอีก นักจิตวิทยา ยังสอนอีกว่าความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็กนั้นสะท้อนจากความมั่นคงทางอารมณ์ของพ่อแม่และผู้ปกครองเป็นอย่างมาก เพราะหากพ่อแม่ขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ ทะเลาะกันได้ (ไม่) ดี แถมยังใส่อารมณ์กับเด็กอีก อย่างนี้แย่นะ ๆ

มีส่วนน้อยเท่านั้นที่เผชิญสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่ปมด้อยในทางสวรรค์ คือ**ยอมรับสภาพว่าตัวเองด้อยในบางเรื่อง** (ถ้ายอมรับว่าด้อยก็ไม่ปมด้อยครับ) **แล้วก็ใช้ความพยายามมุมานะจนได้ดี** เด็กยากจนบางคนทุ่มเทเรียนหนังสือจนกลายเป็น**ผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จก็มี** อย่างเช่น ดร.พิมราว อัมเบตการ์ ที่ก้าวจากกำเนิดคนจัณฑาลที่ยากจนขั้นแค้นมาจบการศึกษาชั้นปริญญาเอกทั้งจากสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร เป็นผู้นำชาวพุทธ และเป็นรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมของอินเดีย (วีรกรรมสำคัญอีกประการหนึ่งคือ มีปีหนึ่งแกจัดประชุมคนจัณฑาลสี่แสนคน แล้วทุกคนประกาศตนเป็นชาวพุทธพร้อมกันในวันเดียว)



ดร.พิมราว อัมเบตการ์

แต่ถ้ามีปมด้อยแล้วยังย่ำคิดย่ำสงสัยตัวเอง เก็บตัว ย่อท้อ อย่างนี้รับรองชีวิตไปไม่รุ่งแน่นอน (อยู่กับใครก็มีความสุข คนอยู่คนเดียวก็ไม่มีความสุข)

อ้อ แถมต่อไปอีกหน่อยก็ได้ในเรื่องของปมเด่นหรือปมแข็ง ก็เป็นเรื่องคล้ายกันแหละครับ

ในเมื่อปมด้อยสะท้อนความรู้สึกของตัวเองว่าสู้คนอื่นไม่ได้ด้อยกว่าคนอื่น ปมเด่นก็เป็นความรู้สึกว่าตัวเองมีอะไรที่เหนือกว่าคนอื่น

นักวิชาการ นิยาม “ปมเด่น” ว่าเป็นการขยายขอบเขตความสำคัญของตัวเอง ซึ่งมักแสดงออกด้วยความก้าวร้าว หยิ่งยะโส (โอหัง)

คนมีปมเด่นนั้นพยายามแสดงออกว่าความคิดของตัวเอง ความเห็นของตัวเอง หรือความรู้ความสามารถของตัวเองเหนือกว่าคนอื่น และพยายามทำให้คนอื่นรับรู้ด้วยการโอ้อวด พุด ชมตัวเองบ่อย ๆ ถ้าคนอื่นไม่เออออห่อหมกด้วย ก็จะแสดงความก้าวร้าว เช่น พุดดูหมิ่นคนอื่น ทำตัวข่ม

ที่จริงก็เป็นปมคล้าย ๆ กับปมด้อย คือยังรู้สึกว่ามีด้อย เนื่องจากความเด่นที่ตนมีอยู่นั้น ตัวเองขาดความมั่นใจว่าดีหรือมากพอ ก็ต้องแสดงออกให้มากหน่อย คนที่ไม่มีปมคือคนที่รู้ว่าตนอะไร เก่งอะไร จึงไม่จำเป็นต้องแสดงออกให้คนอื่นรู้ ถ้าคนอื่นจะรู้ก็เกิดจากการสังเกตของคนอื่น หรือการยอมรับของคนอื่นเอง ไม่ใช่ตัวเองอวดโอ้หรือพยายามข่มคนอื่น

นักจิตวิทยาจึงระบุว่าปมแข็งคือปมด้อยแอบแฝง เนื่องจากเจ้าตัวมีปมด้อย จึงปกปิดหรือกลบเกลื่อนด้วยการแสดงความสำคัญของตัวเอง (อย่างน้อยก็หลอกตัวเองสำเร็จเป็นคนแรก)

สิ่งที่ต้องอธิบายให้ชัดคือ **“ปมเด่น”** (superior complex) กับ **“ความมั่นใจในตัวเอง”** (self confidence) **เป็นคนละเรื่องกัน** เพราะคนเราอาจมั่นใจในความรู้ความสามารถที่ตัวเองมีอยู่ ซึ่งถือเป็นจุดแข็งของคน ๆ นั้น และการแสดงว่าเรามีความมั่นใจในสิ่งที่รู้ความสามารถที่ทำ ก็อาจไม่เข้าขั้นปมเด่น (ก็เขาพูดเรื่องจริงนี่นา ไม่ได้โอ้อวดอะไรเลย) เพราะปมเด่นเป็นการแสดงความสำคัญที่เวอร์เกินจริง โดยเจ้าของปมอาจขาดความมั่นใจหรือไม่มีความรู้ความสามารถหรือความสำคัญมากเท่าที่แสดงก็ได้

เนื่องจากปมด้อยกับปมเด่นนั้นเป็นความป่วยชนิดหนึ่งหรือพูดแบบชาวบ้านคือเป็นโรคจิต ถ้าแบบชาวพุทธก็เป็นเรื่องของอวิชชา อัตตา อุปาทาน หรือมิจฉาทิจิ จึงเป็นประเด็นปัญหาที่แก้ไขยากมาก

โดยเฉพาะคนมีปมเด่นซึ่งถือว่าซ้ำแน่ ซ้ำคือเทวดาย่อมไม่ยอมไปหาหมอ เพราะตัวเองต้องแน่กว่าหมอ (อยู่แล้ว) จะไปให้คนอื่นยกย่องมาแนะนำได้อย่างไร หรือในทางพุทธ คนเหล่านี้ย่อมมีวิชาครอบงำจนมืดบอด ย่อมแก้ไขไม่ได้ ไม่นับเป็นเวไนยสัตว์ คือสัตว์ที่สามารถจุ่งข้ามโอฆสงสารได้ แต่ยั้งดีที่คนบางคนนั้นอบรมได้แนะนำได้ เป็นคนว่าง่าย ยอมรับคำสั่งสอนที่ดีได้ก็พอรอดพ้น ส่วนพวกที่พระบอกบุญไม่รับนั้น พระพุทธองค์เปรียบเหมือนม้าที่ตื้อ ก็ต้องฆ่าเสียจากการเข้าถึงธรรม คือไม่สอน ไม่แนะนำอะไร หลีกไปห่าง ๆ เท่านั้น

ในเมื่อปมด้อยและปมเด่นเป็นเรื่องที่แต่ละคนสร้างกันขึ้นมาและติดยึดไว้ ไม่ยอมปลดปล่อย ใช้อำนาจอย่างนี้แล้วลองพิจารณาว่ามีปมอะไรรุงรังติดตัวบ้าง รู้แล้วก็ปลดมันทิ้งไปเสีย ปล่อยให้โล่งใจได้เมื่อไหร่ เราก็จะสามารถเปลี่ยนชีวิต ทำให้ชีวิตที่เหลือมีความสุขขึ้นเยอะ

แต่ถ้าไม่รู้ตัว ยึดมั่น ไม่ยอมรับ เทวดาก็ช่วยไม่ได้

ก็จะไรที่มันขึ้นเป็นตะปุ่มตะป่ำตามตัวและเกาะหัวใจนั้น มันน่าดูเสียที่ไหนเล่าครับ ☹



ไปไหนไปกัน

กันยายน

อุทยานแห่งชาติศรีน่าน

สวัสดีผู้อ่านทุกท่าน ไปไหนไปกันฉบับนี้ ขอเชิญชวนไปสัมผัสลมหาว ชมวิวดะเลหมอกที่เลื่องชื่อและติดอันดับต้น ๆ ของประเทศ ณ **อุทยานแห่งชาติศรีน่าน** ซึ่งมีพื้นที่ครอบคลุมท้องที่อำเภอนาหมื่น อำเภอนาน้อย อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ครอบคลุมพื้นที่ตามแนวสองฟากฝั่งลำน้ำน่านจนไปสิ้นสุดที่อ่างเก็บน้ำเขื่อนสิริกิติ์

อุทยานแห่งชาติศรีน่านห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๗๐๐ กิโลเมตร สามารถเดินทางได้โดยรถยนต์ รถไฟ เครื่องบินโดยสาร และรถโดยสารประจำทาง

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ ดอยเสมอดาว ดอยจำลึก ผาหัวสิงห์ ผาซู้ เสาหินนาหมื่น คอกเสือ และปากนาย นอกจากนี้ยังมีพันธุ์ไม้ นานาชนิด เช่น ยาง กะบก เหียง ชิงชัน ประดู่ และสัตว์ป่านานาชนิด เช่น กระเจง ไก่ฟ้า หมูป่า เสี่ยงผา และนกยูงป่า

ในช่วงเดือนสิงหาคม-กุมภาพันธ์ของทุกปีจะเป็นช่วงที่มีทะเลหมอกสวยงามมากเหมาะแก่การมาเยี่ยมเยือน พบกับไปไหนไปกันได้ใหม่ฉบับหน้า ☺

ที่มา : <http://www.dnp.go.th/parkreserve/asp/style1/default.asp?npid=179&lg=1>



บทความ/ข้อความ หรือความเห็นใด ๆ ที่ปรากฏใน “สลด.สาร” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะกรรมการและกองบรรณาธิการ ไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

สลด. สาร

เปิดรับเรื่องร้องเรียนข้อมูลการทุจริตคอร์รัปชันของสำนักเลขาธิการคณะกรรมการผ่านทางตู้ ปณ. ๒ ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๒

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

ดร.อำพน กิตติอำพน เลขาธิการคณะกรรมการ, สมชาย พงศ์กัลป์ รองเลขาธิการคณะกรรมการ, รุจิรา ริมผดี รองเลขาธิการคณะกรรมการ, อานาจ พัวเวส รองเลขาธิการคณะกรรมการ

บรรณาธิการ

สิบลักษณ์ วานวิสุทธิ รองเลขาธิการคณะกรรมการ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

กรฤดา จุฑานนท์, จิตดา กิตติเสถียรนนท์, ดวงกมล แสงสุวรรณ, ทศน์ศุภางค์ ทัยประสิทธิ์พร, บัญญาพล ศรีแสงแก้ว, ประธาน ผุดผ่อง, ปราณี สาสนธรรมบท, พงษ์เทพ พ่วงเสมา, วันนภิศ จารุสมบัติ, สมศรี นาคจำรัสศรี, สุภาวดี เลิศสถิตย์, อ่อนฟ้า เวชชาชีวะ

ฝ่ายประสานงาน

จิตดา กิตติเสถียรนนท์

ฝ่ายพิสูจน์อักษร

ปริญญคราญ จงธรรมคุณ, วิบูลย์ลักษณ์ มีชัย, สุภาวดี เลิศสถิตย์

ฝ่ายจัดงานศิลป์

ธัญมนิ สีนสาอาง

ฝ่ายประชาสัมพันธ์

เฉลิมขวัญ ทองจันทร์

ฝ่ายจัดการทั่วไป

กนกวรรณ พงษ์พันธ์ุ, เกศรา ไชยพิทักษ์, เขมจิรา ชันแก้ว, ดวงกมล แสงสุวรรณ, ธัญมนิ สีนสาอาง, กัทพล ตโมทรดวงค์, วชิร สิงหราช, สมภพ กลิ่นหอม, อาทิตติยา คำตา

พิมพ์ที่

สำนักพิมพ์คณะกรรมการและราชกิจจานุเบกษา ถนนสามเสน กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐-๒๒๕๓๓-๐๖๑๑-๓



- ☺ โกรธไม่ดี แต่ก็ยังโกรธอยู่ เพราะรักตัวเอง ต้องการสิ่งต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของตัวเอง เพราะมีตนอันเป็นที่รัก ซึ่งความเป็นจริงตนก็ไม่มี มีแต่สิ่งที่มีจริง ๆ (ปรมาตถธรรม) ซึ่งเกิดขึ้นแล้วก็ดับไปแต่ละหนึ่ง คือมีธาตุดิน น้ำ ไฟ ลม สี กลิ่น รส โอชา แล้วก็มีจิต เจตสิก กำลังคิดนึก กำลังพูด แต่ละหนึ่ง เกิดขึ้นแล้วก็ดับไป ไม่ใช่ใครเลยทั้งสิ้น
- ☺ หนทางที่จะฝึกจิตคือการเข้าใจความจริงว่าเป็นสภาพธรรม ถ้าไม่เข้าใจ อะไรจะฝึกจิต ความไม่รู้ฝึกจิตไม่ได้ เพราะจะยังไม่รู้เข้าไปใหญ่
- ☺ ถ้าไม่เคยฟังธรรมเลย ก็จะไม่รู้จักทั้งนั้น เช่นคำว่า จิต ฝึก เพราะฉะนั้นควรศึกษาทีละคำ เพื่อจะได้ เข้าใจความจริง มิฉะนั้นก็จะไขว้เขวคลาดเคลื่อน เพราะเติมความคิดของตัวเองเข้าไปวิจัย วิจาร์ณด้วย
- ☺ ที่ฟังจริง ๆ คือ ความรู้ตั้งแต่ต้นว่าความจริงนั้นคืออะไร ทีละอย่าง ๆ เช่น จิตพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงเรื่องของจิต ถ้าไม่เข้าใจจิตเลย จะฝึกจิตได้ไหม ความเข้าใจถูกต้องเท่านั้นจึงจะเป็นที่ฟังได้
- ☺ จิตเป็นธาตุรู้ เป็นสภาพรู้ ให้เริ่มเข้าใจว่า ขณะนี้มีธาตุรู้ มีสภาพรู้ จิตมีหลากหลายประเภท
- ☺ เมื่อฟังธรรม ขณะนั้นมีปัจจัยที่จะให้เกิดความเห็นถูก จากการได้ยิน ได้ฟัง เริ่มเข้าใจว่าเป็นธรรม คือเป็นสิ่งที่ มีจริงทีละอย่าง ๆ ไม่มีใครสามารถจะไปบังคับบัญชาได้ จะไปบังคับให้เข้าใจหรือให้ปัญญาเกิดขึ้นก็ไม่ได้ แต่เมื่อมีปัจจัยแล้วจึงเกิดขึ้นได้

ที่มา : ประมวลธรรม จากการศึกษาพื้นฐานพระอภิธรรม
ที่มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา
วันอาทิตย์ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕
<http://www.dhammahome.com/home.php>

คัดเลือกโดย อ่อนฟ้า เวชชาชีวะ

ท่านสามารถเปิดอ่าน

สกค.สาร

ผ่านทาง website ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี www.cabinet.thaigov.go.th

